

VIAC || Vienna International
Arbitral Centre

**ARBITRAŽNI IN
MEDIACIJSKI
PRAVILNIK**

DUNAJSKA PRAVILA IN DUNAJSKA MEDIACIJSKA PRAVILA 2021

VIAC – Vienna International Arbitral Centre

Impresum

Izdajatelj: Avstrijska gospodarska zbornica
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Dunaj

Prevod: Mag. Andrej Andrić, LL. M. (Heidelberg)

Od različnih jezikov, v katere so VIAC-ova arbitražna in mediacijska pravila prevedena, sta verziji v angleškem in nemškem jeziku edini uradni verziji.

VIAC-ova arbitražna in mediacijska pravila 2021
2. izdaja (november 2021)

VIAC-OVA ARBITRAŽNA PRAVILA

DUNAJSKA PRAVILA | velja od 1. julija 2021

VIAC-OVA MEDIACIJSKA PRAVILA

DUNAJSKA MEDIACIJSKA PRAVILA | velja od 1. julija 2021

Vsebina

I. DEL VIAC-OVA ARBITRAŽNA PRAVILA

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1	VIAC in uporabljiva različica Dunajskih pravil.....	10
Člen 2	Predsedstvo.....	10
Člen 3	Svetovalci	11
Člen 4	Generalni sekretar, namestnik Generalnega sekretarja in Sekretariat ..	11
Člen 5	Jezik dopisovanja.....	11
Člen 6	Definicije.....	11

UVEDBA ARBITRAŽNEGA POSTOPKA

Člen 7	Tožba	12
Člen 8	Odgovor na tožbo.....	13
Člen 9	Nasprotna tožba.....	14
Člen 10	Vpisna taksa	14
Člen 11	Predaja zadeve	15
Člen 12	Spisi, roki in uničenje spisov.....	15
Člen 13	Zastopniki	16
Člen 13a	Procesno financiranje.....	16

VKLJUČITEV TRETJIH OSEB IN ZDRUŽITEV POSTOPKOV

Člen 14	Vključitev tretjih oseb	16
Člen 15	Združitev arbitražnih postopkov	17

ARBITRAŽA

Člen 16	Splošne določbe	17
Člen 17	Oblikovanje arbitraže	18
Člen 18	Oblikovanje arbitraže v postopku z več strankami.....	19
Člen 19	Potrditev nominacije	19
Člen 20	Izločitev arbitrov.....	20
Člen 21	Predčasno prenehanje funkcije arbitra	20
Člen 22	Posledice predčasnega prenehanja funkcije arbitra	21

IZLOČITEV IZVEDENCEV

Člen 23	Izločitev izvedencev.....	21

PRISTOJNOST ARBITRAŽE

Člen 24	Pristojnost arbitraže.....	22

POSTOPEK PRED ARBITRAŽO

Člen 25	Sedež arbitraže.....	22
Člen 26	Jezik postopka.....	22
Člen 27	Merodajno materialno pravo, odločanje po pravičnosti.....	22
Člen 28	Izvedba postopka.....	23
Člen 29	Ugotovitev dejanskega stanja.....	23
Člen 30	Ustna obravnava.....	23
Člen 31	Dolžnost grajanja.....	24
Člen 32	Konec postopka in rok za izdajo arbitražne odločbe.....	24
Člen 33	Začasni in zavarovalni ukrepi / varščina za stroške postopka.....	24
Člen 34	Vrste konca postopka.....	25
Člen 35	Odločitve arbitražnega senata.....	25
Člen 36	Arbitražna odločba.....	26
Člen 37	Arbitražna odločba z dogovorjenim besedilom in zapisnik o poravnavi.....	26
Člen 38	Odločitev o stroških.....	27
Člen 39	Popravek, razlaga in dopolnitev arbitražne odločbe.....	27
Člen 40	Napotitev na arbitražo.....	28
Člen 41	Objava arbitražnih odločb.....	28

STROŠKI

Člen 42	Predujmi za stroške.....	28
Člen 43	Predujmi za nadaljnje stroške postopka.....	29
Člen 44	Sestava in izračun stroškov postopka.....	30

DRUGE DOLOČBE

Člen 45	Pospeseni postopek.....	31
Člen 46	Izključitev odgovornosti in odpoved imuniteti.....	32
Člen 47	Prehodna določba.....	33

II. DEL VIAC-OVA MEDIACIJSKA PRAVILA

Člen 1	VIAC in veljavna različica Dunajskih mediacijskih pravil.....	36
Člen 2	Definicije.....	36
Člen 3	Uvedba postopka	37
Člen 4	Vpisna taksa	37
Člen 5	Kraj srečanj.....	38
Člen 6	Jezik postopka	38
Člen 7	Imenovanje mediatorja	38
Člen 8	Predujem za stroške in stroški.....	39
Člen 9	Izvedba postopka	40
Člen 10	Vzporedni postopki	41
Člen 11	Konec postopka.....	41
Člen 12	Dolžnost molčečnosti, prepoved dokazovanja in zastopanja.....	41
Člen 13	Izključitev odgovornosti	42
Člen 14	Prehodna določba	42

III. DEL PRILOGE K ARBITRAŽNIM IN MEDIACIJSKIM PRAVILOM VIAC-A

PRILOGA 1	VZORČNE KLAVZULE.....	45
PRILOGA 2	POSLOVNIK PREDSEDSTVA.....	49
PRILOGA 3	STROŠKOVNA TABELA	50
PRILOGA 4	VIAC KOT ORGAN ZA IMENOVANJA	52
PRILOGA 5	VIAC KOT UPRAVLJALSKI ORGAN	54
PRILOGA 6	DOPOLNILNA PRAVILA ZA DEDNOPRAVNE SPORE	57

I. DEL

VIAC-OVA ARBITRAŽNA PRAVILA

DUNAJSKA PRAVILA | velja od 1. julija 2021

SPLOŠNE DOLOČBE

VIAC IN UPORABLJIVA RAZLIČICA DUNAJSKIH PRAVIL

1. člen

- (1) Vienna International Arbitral Centre („VIAC“) je Stalna mednarodna arbitražna institucija Avstrijske gospodarske zbornice¹. VIAC upravlja domače in mednarodne arbitražne postopke in postopke z drugimi alternativnimi metodami reševanja sporov, če so se stranke dogovorile za VIAC-ova arbitražna pravila („Dunajska pravila“) ali za VIAC-ova mediacijska pravila („Dunajska mediacijska pravila“), VIAC-ova arbitražna pravila za investicijske postopke („Dunajska pravila za investicijske postopke“) ali če je bilo na drug način dogovorjeno ali predvideno, da VIAC deluje kot upravljalni organ.
- (2) Če se stranke niso dogovorile drugače, se uporabijo Dunajska pravila v različici, ki velja ob uvedbi arbitražnega postopka (1. odst. 7. čl.), če so se stranke pred ali po nastanku spora dogovorile za izvedbo postopka po Dunajskih pravilih.
- (3) Predsedstvo lahko odkloni izvedbo postopka, če so stranke sklenile dogovore, ki v osnovi odstopajo od Dunajskih pravil ali niso skladne z njimi.

PRESEDSTVO

2. člen

- (1) Predsedstvo VIAC-a ima najmanj pet članov. Imenuje jih razširjeno predsedstvo Gospodarske zbornice Avstrije na predlog predsednika VIAC-a za obdobje do pet let. Ponovna imenovanja so dopustna.
- (2) Člani predsedstva izmed sebe izvolijo predsednika in do dva podpredsednika. V primeru zadržanosti predsednika njegove naloge opravlja eden od podpredsednikov v skladu s poslovnikom predsedstva (priloga 2).
- (3) Člani predsedstva ne smejo biti navzoči ali sodelovati pri razpravah in odločitvah v postopkih, ki jih vodi VIAC, pri katerih so ali so bili na kakršenkoli način udeleženi. To ne vpliva na sklepčnost predsedstva.
- (4) Člani predsedstva morajo izvrševati svoje naloge po najboljši presoji in vesti in so pri opravljanju svojih funkcij neodvisni in niso vezani na nikakršna navodila. Zavezani so k molčečnosti glede vsega, s čimer so se ob opravljanju te funkcije seznanili.
- (5) Predsedstvo lahko sprejme poslovnik ter ga spremeni (priloga 2).

¹ Skladno z 2. odst. 139. paragrafa Zakona o gospodarski zbornici iz 1998, Zv. ur. l. št. 103/1998 v verziji Zv. ur. l. št. 27/2021.

SVETOVALCI

3. člen

Predsedstvo lahko imenuje svetovalce, ki mu svetujejo. Svetovalci, ki jih predsedstvo lahko povabi, so strokovnjaki s področja arbitražnega prava in/ali mediacije.

GENERALNI SEKRETAR, NAMESTNIK GENERALNEGA SEKRETARJA IN SEKRETARIAT

4. člen

- (1) Generalnega sekretarja in namestnika generalnega sekretarja VIAC-a na predlog predsedstva VIAC-a imenuje razširjeno predsedstvo Avstrijske gospodarske zbornice za mandat v trajanju od treh do petih let. Ponovna imenovanja so dopustna. Če do poteka mandata ne pride do ponovnega imenovanja, generalni sekretar in sekretar obdržita svoji funkciji do naslednjega ponovnega imenovanja.
- (2) Sekretariat, ki ga vodita generalni sekretar in namestnik generalnega sekretarja, opravlja administrativne zadeve VIAC-a, v kolikor te niso pridržane predsedstvu. Če je imenovan namestnik generalnega sekretarja, je ta upravičen, da v primeru zadržanosti generalnega sekretarja ali z njegovim pooblastilom sprejme odločitve, ki sodijo med pristojnosti generalnega sekretarja.
- (3) Pri razpravah in odločitvah o postopku, ki ga vodi VIAC, ne smejo biti navzoči ali sodelovati člani sekretariata, ki so ali so bili na kakršenkoli način udeleženi pri tem postopku.
- (4) Generalni sekretar in namestnik generalnega sekretarja morata izpolnjevati svoje naloge po najboljši presoji in vesti in pri tem nista vezana na kakršnakoli navodila. Zavezana sta k molčečnosti glede vsega, s čimer sta se ob opravljanju te funkcije seznanila.
- (5) Če generalni sekretar in namestnik generalnega sekretarja ne moreta opravljati svojih nalog, predsedstvo določi člana predsedstva, ki prevzame njuno funkcijo. V času izvajanja funkcije generalnega sekretarja članstvo v predsedstvu miruje.

JEZIK DOPISOVANJA

5. člen

Komunikacija strank s predsedstvom in s sekretariatom mora potekati v nemškem ali angleškem jeziku.

DEFINICIJE

6. člen

- (1) V Dunajskih pravilih pomeni

1.1 stranka ali **stranke** eno ali več tožečih strank, toženih strank ali eno ali več tretjih oseb, zajetih s tožbo;

1.2 tožeča stranka eno ali več tožečih strank;

1.3 tožena stranka eno ali več toženih strank;

1.4 tretja oseba eno ali več tretjih oseb, ki niso tožeča stranka ali tožena stranka v začetem arbitražnem postopku in je bila zahtevana njihova udeležba v arbitražnem postopku;

1.5 arbitraža arbitra posameznika ali arbitražni senat, ki ga sestavljajo tri osebe;

1.6 arbiter enega ali več arbitrov;

1.7 član senata arbitra v arbitražnem senatu, ki ni predsednik senata;

1.8 arbitražna odločba končne, delne ali vmesne arbitražne odločbe;

1.9 procesno financiranje dogovor s fizično ali pravno osebo, ki ni stranka ali zastopnik stranke (13. čl.), o financiranju ali kakšni drugačni materialni podpori stranke, s čimer se neposredno ali posredno delno ali v celoti prevzamejo stroški postopka, bodisi z denarnim prispevkom, bodisi z nudenjem finančne podpore, bodisi proti plačilu bodisi nadomestilu, kar je v celoti ali delno odvisno od izida postopka.

(2) Če se v Dunajskih pravilih poimenovanja nanašajo na fizične osebe, velja izbrana oblika za vse spole. Poimenovanja v teh pravilih se v praksi uporabljajo specifično glede na spol.

(3) Če se sklici nanašajo na „člen“ brez dodatnega opisa, so mišljeni ustrezni člani v Dunajskih pravilih.

UVEDBA ARBITRAŽNEGA POSTOPKA

TOŽBA

7. člen

(1) Arbitražni postopek se uvede z vložitvijo tožbe. Postopek se začne z dnem, ko tožba v elektronski ali listinski obliki prispe na sekretariat VIAC-a ali na eno izmed gospodarskih zbornic dežel (deželne zbornice) (1. odst. 12. čl.). S tem postane postopek viseč. Sekretariat o prispetju tožbe obvesti druge stranke.

(2) Tožba mora vsebovati naslednje podatke:

2.1 popolno ime strank skupaj z naslovi, vključno z elektronskimi naslovi, kontaktne podatke ter morebitne podatke o narodnosti strank;

2.2 opis dejanskega stanja in določen zahtevek;

2.3 denarno vrednost posameznih tožbenih zahtevkov v trenutku vložitve tožbe, če se zahtevek ne nanaša izključno na en določen denarni znesek;

2.4 podatke o številu arbitrov skladno s 17. čl.;

2.5 nominiranje arbitra, če o sporu odločajo trije arbitri, ali zahtevek, da arbitra imenuje predsedstvo ter

2.6 podatke o arbitražnem sporazumu in njegovo vsebino.

(3) Če tožba ne ustreza 2. odst. tega člena ali če manjkajo izvodi tožbe ali priloge (1. odst. 12. čl.), lahko generalni sekretar tožečo stranko pozove k dopolnitvi v roku, ki ga določi generalni sekretar. Če tožeča stranka v danem roku dopolni tožbo, potem se šteje, da je bila ta vložena na dan, ko je prvič prispela. Če tožeča stranka v danem roku tožbe ne dopolni, lahko generalni sekretar razglasi, da je postopek končan (3. odst. 34. čl.). To tožeči stranki ne preprečuje, da bi iste zahtevke kasneje uveljavljala v kakšnem drugem postopku.

(4) Generalni sekretar posreduje tožbo toženi stranki, če ni bilo zahteve po dopolnitvi tožbe po 3. odst. tega člena ali takoj po tem, ko je bila tožba dopolnjena.

ODGOVOR NA TOŽBO

8. člen

(1) Generalni sekretar pozove toženo stranko, da v 30 dneh po prejemu tožbe pri sekretariatu vloži odgovor na tožbo (3. odst. 12. čl.).

(2) Odgovor na tožbo mora vsebovati naslednje podatke:

2.1 popolno ime strank skupaj z naslovi, vključno z elektronskimi naslovi, kontaktne podatke ter morebitne podatke o narodnosti strank;

2.2 stališče o tožbenem zahtevku in dejanskem stanju, na katerega se tožba opira, ter določen zahtevek;

2.3 podatke o številu arbitrov skladno s 17. čl. ter

2.4 nominiranje arbitra, če o sporu odločajo trije arbitri, ali zahtevek, da arbitra imenuje predsedstvo.

NASPROTNA TOŽBA

9. člen

- (1) Zahtevki tožene stranke proti tožeči stranki se lahko vložijo v istem postopku kot nasprotna tožba.
- (2) Za nasprotne tožbe veljajo 7., 10. in 11. čl.
- (3) Arbitraža lahko nasprotno tožbo vrne sekretariatu zaradi obravnavanja v posebnem postopku, če
 - 3.1. ni istovetnosti strank ali
 - 3.2. bi nasprotna tožba, vložena po odgovoru na tožbo, bistveno zavlekla glavni postopek.
- (4) Arbitraža mora v primeru dopuščene nasprotne tožbe tožeči stranki dati možnost, da nanjo odgovori. Treba je uporabiti 8. člen.

VPISNA TAKSA

10. člen

- (1) Tožeča stranka mora plačati vpisno takso v višini, določeni v skladu s prilogo 3, brez stroškov in v roku, ki ga določi generalni sekretar. Predlagatelj mora plačati vpisno takso tudi v primeru vključitve tretje osebe (14. čl.).
- (2) Če je v arbitražnem postopku udeleženih več kot dve stranki, se za vsako dodatno stranko vpisna taksa poviša za 10 %, vendar največ za 50 %.
- (3) Vpisna taksa se ne vrača. Vpisna taksa se za stranko, ki jo je vplačala, ne šteje kot predujem.
- (4) Tožbo ali zahtevo za vključitev tretje osebe se drugim strankam pošlje šele po popolnem plačilu vpisne takse. Generalni sekretar lahko ustrezno podaljša rok za plačilo vpisne takse. Če taksa v določenem roku ni plačana, lahko generalni sekretar razglasi, da je postopek končan (3. odst. 34. čl.). To tožeči stranki ne preprečuje, da bi iste zahtevke kasneje uveljavljala v kakšnem drugem postopku.
- (5) Če se pred, med ali po izvedbi arbitražnega postopka po Dunajskih pravilih prične postopek po Dunajskih mediacijskih pravilih med istima strankama o istem predmetu postopka, v drugem postopku ni treba plačati dodatne vpisne takse.

PREDAJA ZADEVE

11. člen

Generalni sekretar preda zadevo arbitraži, ko:

- je podana tožba (nasprotna tožba) skladno s 7. čl. in
- je arbitraža v celoti imenovana in
- je predujem skladno z 42. čl. v celoti plačan.

SPISI, ROKI IN UNIČENJE SPISOV

12. člen

- (1) Tožbo je treba skupaj s prilogam vložiti v elektronski ali listinski obliki v toliko izvodih, da vsaka stranka prejme en izvod.
- (2) Po predaji zadeve arbitraži je treba vse spise in priloge posredovati vsaki stranki in vsakemu arbitru na način, ki ga določi arbitraža. Sekretariat prejme celotno korespondenco med arbitražo in strankami v elektronski obliki.
- (3) Pisanja v listinski obliki se posreduje s priporočenim pismom s povratnico, s pismom proti potrdilu o prejemu, po kurirju ali v elektronski obliki ali kakršni koli drugi obliki posredovanja sporočil, ki zagotavljajo dokaz o pošiljanju.
- (4) Pisanja je treba poslati na zadnji dokazljivo sporočeni naslov naslovnika, kateremu so namenjena. Takoj ko stranka imenuje zastopnika, je treba pisanja pošiljati na zadnji dokazljivo sporočeni naslov zastopnika.
- (5) Pisanja štejejo za prejeta na dan, ko
 - 5.1. je prejemnik dejansko prejel pisanje ali
 - 5.2. se pri pravilnem odpošiljanju skladno s 3. in 4. odst. tega člena šteje, da je pisanje prejeto.
- (6) Če tožbe, ki je naperjena zoper več toženih strank, ni mogoče posredovati vsem toženim strankam, se arbitražni postopek na zahtevo tožeče stranke nadaljuje samo proti tistim toženim strankam, ki so tožbo prejele. Tožba proti tistim strankam, ki tožbe niso prejele, se na zahtevo tožeče stranke obravnava v ločenem postopku.
- (7) Roki začnejo teči na dan po prejetju pisanja, ki povzroči začetek teka roka (5. odst.). Če je ta dan na kraju prejema uradoma praznik ali dela prost dan, prične rok teči na naslednji delovni dan. Uradni prazniki ali dela prosti dnevi ne zadržijo teka roka. Če je zadnji dan roka na kraju prejema uradoma praznik ali dela prost dan, potem rok poteče ob koncu naslednjega delovnega dne.

(8) Pisanje je pravočasno, če je listina odposlana na zadnji dan roka na način, predviden v 3. in 4. odst. tega člena. Roki se lahko podaljšajo, če za to obstajajo upravičeni razlogi.

(9) Sekretariat lahko po koncu postopka (34. čl.) uniči celoten arbitražni spis glede določene zadeve, z izjemo odločb (35. čl.).

ZASTOPNIKI

13. člen

Stranke v postopku pred arbitražo lahko zastopajo ali jim svetujejo osebe po njihovi izbiri. Generalni sekretar ali arbitraža lahko kadarkoli zahtevata dokazilo o pooblastilu zastopnika.

PROCESNO FINANCIRANJE

13.a člen

(1) Stranka mora razkriti obstoj procesnega financiranja in identiteto financerja procesa v svoji tožbi ali v odgovoru na tožbo ali neposredno po sklenitvi dogovora o financiranju.

(2) Če stranka razkrije procesno financiranje, preden se oblikuje arbitraža, mora generalni sekretar nominirane ali že imenovane arbitre seznaniti s tem razkritjem zaradi izpolnitve njihove izjave o sprejemu (3. odst. 16. čl.).

VKLJUČITEV TRETJIH OSEB IN ZDRUŽITEV POSTOPKOV

VKLJUČITEV TRETJIH OSEB

14. člen

(1) O vključitvi tretje osebe v arbitražni postopek kot tudi o načinu njene udeležbe odloča na zahtevo stranke ali tretje osebe arbitraža po zaslišanju vseh strank in tretje osebe, ki naj se jo vključi, ter ob upoštevanju vseh relevantnih okoliščin.

(2) Zahteva za vključitev mora vsebovati:

2.1 popolno ime tretje osebe skupaj z njenim naslovom, vključno z elektronskim naslovom, in njene kontaktne podatke;

2.2 razloge, na katere se opira zahteva za pridružitve; ter

2.3 način udeležbe tretje osebe.

(3) Če se vključitev tretje osebe zahteva s tožbo,

3.1. je treba to zahtevo vložiti na sekretariat. Smiselno se upoštevajo določila 77. čl. in naslednjih. Generalni sekretar posreduje to tožbo tretji osebi, ki naj bi se vključila v arbitražni postopek, kakor tudi drugim strankam, da se do zahteve opredelijo;

3.2. lahko tretja oseba sodeluje pri oblikovanju arbitraže skladno z 18. čl., če še noben arbiter ni bil izbran; in

3.3. mora arbitraža tožbo glede vključitve tretje osebe vrniti sekretariatu zaradi obravnave v ločenem postopku, če arbitraža vključitev tretje osebe, ki naj bi se vključila v postopek, odkloni skladno s 1. odst. tega člena. V tem primeru lahko predsedstvo prekliče že podane potrditve nominacije ali imenovanja arbitrov in odredi ponovno oblikovanje arbitraže ali arbitraž v smislu 17. čl. in naslednjih, če je tretja oseba sodelovala pri konstituiranju arbitraže v smislu točke 3.2. tretjega odstavka.

ZDRUŽITEV ARBITRAŽNIH POSTOPKOV

15. člen

(1) Združitev dveh ali več arbitražnih postopkov se lahko na zahtevo stranke dovoli, če:

1.1 stranke z združitvijo soglašajo ali

1.2 če je bil nominiran ali imenovan isti arbiter ali so bili nominirani in imenovani isti arbitri

in če je kraj arbitraže isti.

(2) O zahtevah za združitev arbitražnih postopkov odloča predsedstvo po zaslišanju strank in že imenovanih arbitrov. Predsedstvo mora pri odločanju o združitvi upoštevati vse relevantne okoliščine; sem sodi združljivost arbitražnih dogovorov in stopnja, v kateri se vsakokratni arbitražni postopek nahaja.

ARBITRAŽA

SPLOŠNE DOLOČBE

16. člen

(1) Stranke so svobodne pri določanju oseb, ki jih želijo nominirati za arbitre. Arbiter je lahko vsaka poslovno sposobna oseba, če se stranke niso dogovorile, da mora imeti posebne dodatne kvalifikacije. Arbitri so v pogodbenem razmerju s strankami in morajo opraviti svoje storitve strankam.

(2) Arbitri morajo svojo funkcijo opravljati neodvisno od strank in nepristransko in pri tem niso vezani na navodila. Zavezani so k molčečnosti o vsem, kar so izvedeli pri opravljanju te funkcije.

(3) Kdor namerava sprejeti funkcijo arbitra, mora pred svojim imenovanjem podpisati obrazec VIAC-a o (i) svoji nepristranskosti in neodvisnosti, (ii) razpoložljivosti, (iii) usposobljenosti, (iv) sprejemu funkcije in (v) o podreditvi Dunajskim pravilom ter ga posredovati generalnemu sekretarju.

(4) Arbitrer mora v pisni izjavi razkriti vse okoliščine, ki bi lahko vzbudile dvom o njegovi nepristranskosti ali neodvisnosti ali bi bile v nasprotju z dogovorom med strankami. Ves čas arbitražnega postopka je zavezan, da takšne okoliščine razkrije.

(5) Člane predsedstva lahko nominirajo za funkcijo arbitra stranke ali člani senata, ne more pa jih na funkcijo arbitra imenovati predsedstvo.

(6) Generalni sekretar lahko ravnanje posameznih ali vseh članov senata (1. odst. 28. čl.) upošteva pri določanju honorarjev za arbitre (2., 8. in 11. odst. 44. čl.).

OBLIKOVANJE ARBITRAŽE

17. člen

(1) Stranke se lahko prosto dogovorijo, da arbitražni postopek vodi en arbitrer posameznik ali arbitražni senat, ki ga sestavljajo trije arbitri. Stranke se lahko tudi prosto dogovorijo o načinu imenovanja arbitrov. Če dogovora ni, se uporabijo pravila, ki so določena v 2. do 6. odst.

(2) Če ni dogovora o številu arbitrov, odloči predsedstvo, ali bo o sporu odločal arbitrer posameznik ali arbitražni senat, ki ga sestavljajo trije arbitri. Pri tem predsedstvo upošteva zlasti zahtevnost primera, višino vrednosti spora in interes strank za hitro in stroškovno ugodno odločitev.

(3) Če o sporu odloča arbitrer posameznik, generalni sekretar stranke pozove, da v roku 30 dni od vročitve poziva skupaj nominirajo arbitra in sporočijo njegovo ime, naslov, elektronski naslov in kontaktne podatke. Če do takšne nominacije ne pride pravočasno, arbitra posameznika določi predsedstvo.

(4) Če o sporu odloča arbitražni senat, vsaka stranka (tožeča stranka v tožbi in tožena stranka v odgovoru na tožbo) nominira enega arbitra. Če ena stranka ne nominira arbitra, jo generalni sekretar pozove, da v roku 30 dni od vročitve poziva nominira arbitra in sporoči njegovo ime skupaj z naslovom, vključno z elektronskim naslovom, in kontaktne podatke. Če stranka v tem roku ne nominira arbitra, le-tega imenuje predsedstvo.

(5) Če o sporu odloča arbitražni senat, generalni sekretar člana senata pozove, da v roku 30 dni od vročitve poziva skupaj nominirata predsednika senata in navedeta njegovo ime skupaj z naslovom, vključno z elektronskim naslovom, in kontaktne podatke. Če v tem roku ne pride do te nominacije, predsednika imenuje predsedstvo.

(6) Stranke so vezane na nominacijo arbitra od trenutka, ko je nominirani arbitrer potrjen s strani generalnega sekretarja ali predsedstva (19. čl.).

OBLIKOVANJE ARBITRAŽE V POSTOPKU Z VEČ STRANKAMI

18. člen

- (1) Za oblikovanje arbitraže v postopku z več strankami velja 17. čl. z naslednjimi dopolnitvami:
- (2) Če o sporu odloča arbitražni senat, morata vsakokrat tožeča stran in tožena stran skupno nominirati arbitra.
- (3) Sodelovanje ene stranke pri skupnem nominiranju arbitra ne pomeni, da se stranka strinja s postopkom z več strankami. Če je sporno, ali je postopek z več strankami dopusten, o tem na zahtevo odloča arbitražna po zaslišanju vseh strank in ob upoštevanju vseh relevantnih okoliščin.
- (4) Če skupni arbitrer po 2. odst. tega člena ni nominiran, imenuje predsedstvo arbitra za stranko, ki je v zamudi. Izjemoma lahko predsedstvo, potem ko je dalo strankam možnost, da se do tega opredelijo, že izvršena imenovanja prekliče in druge člane arbitražnega senata ali tudi vse arbitre imenuje na novo.

POTRDITEV NOMINACIJE

19. člen

- (1) Potem ko je bil arbitrer nominiran, mora generalni sekretar pridobiti izjave skladno s 3. in 4. odst. 16. čl. Generalni sekretar posreduje kopijo teh izjav strankam. Če ni dvoma o nepristranskosti in neodvisnosti arbitrov in o njihovi sposobnosti pravičnega opravljanja funkcije, generalni sekretar potrdi nominiranega arbitra. Predsedstvo mora biti na svoji naslednji seji obveščeno o potrditvi.
- (2) Če generalni sekretar šteje, da je to potrebno, odloča predsedstvo o potrditvi nominiranega arbitra. Generalni sekretar lahko pred odločitvijo predsedstva pridobi stališče(-a) nominiranega arbitra in strank. Vsa stališča je treba posredovati strankam in arbitru.
- (3) S potrditvijo je nominirani arbitrer imenovan.
- (4) Če generalni sekretar potrditev arbitra zavrne, je treba stranke ali člane arbitražnega senata, ki so upravičeni nominirati arbitra, pozvati, da v roku 30 dni generalnemu sekretarju nominirajo drugega arbitra ali predsednika senata. Smiselno se uporablja določbe 16. do 18. člena. Če se zavrne tudi potrditev na novo nominiranega arbitra, pravica do nominiranja preneha in arbitra imenuje predsedstvo.

IZLOČITEV ARBITROV

20. člen

- (1) Arbitr je lahko po imenovanju izločen samo takrat, kadar obstajajo okoliščine, ki vzbujajo upravičen dvom o njegovi nepristranskosti ali neodvisnosti, ali kadar arbitr ne izpolnjuje predpostavk, o katerih so se dogovorile stranke. Stranka lahko zahteva izločitev arbitra, ki ga je nominirala ali pri čigar nominaciji je sodelovala, samo iz razlogov, ki jih je izvedela šele po nominaciji ali po njenem sodelovanju pri nominaciji.
- (2) Zahtevo stranke za izločitev imenovanega arbitražnega sodnika je treba vložiti pri sekretariatu v roku 15 dni, potem ko je stranka izvedela za izločitveni razlog, z navedbo razlogov za izločitev in z morebitnimi priloženimi dokazili.
- (3) Če izločeni arbitr ne odstopi, o izločitvi odloča predsedstvo. Generalni sekretar mora pred odločanjem predsedstva pridobiti stališče arbitra, čigar izločitev se zahteva, in druge(-ih) stranke(-o). Predsedstvo lahko pozove tudi druge osebe k podaji njihovih stališč. Vsa stališča je treba posredovati strankam in arbitrom.
- (4) Med odločanjem o zahtevi za izločitev lahko arbitraža nadaljuje arbitražni postopek, vključno z arbitrom, čigar izločitev se zahteva. Vendar pa je arbitražna odločba lahko sprejeta šele po odločitvi predsedstva o zahtevi za izločitev.

PREDČASNO PRENEHANJE FUNKCIJE ARBITRA

21. člen

- (1) Funkcija arbitra predčasno preneha, kadar:
 - 1.1 se stranke tako dogovorijo ali
 - 1.2 arbitr odstopi ali
 - 1.3 arbitr umre ali
 - 1.4 je bil arbitr uspešno izločen ali
 - 1.5 je predsedstvo arbitra razrešilo.
- (2) Vsaka stranka lahko zahteva arbitrovo razrešitev, če ta ni samo začasno zadržan ali sicer ne opravlja svojih nalog, kamor sodi tudi nesorazmerno zavlačevanje postopka. Zahtevo je treba vložiti na sekretariat. Če je očitno, da zadržanost ni samo začasna ali da arbitr ne opravlja svojih nalog, lahko predsedstvo arbitra razreši tudi brez zahteve strank. Predsedstvo odloča o razrešitvi, potem ko je bila strankam in prizadetemu arbitru dana možnost, da se o tem izjavijo.

POSLEDICE PREDČASNEGA PRENEHANJA FUNKCIJE ARBITRA

22. člen

(1) Če funkcija arbitra predčasno preneha (21. čl.), je treba arbitra nadomestiti. Imenovanje nadomestnega arbitra se izvrši na med strankami dogovorjeni način imenovanja. Če ni dogovora, generalni sekretar pozove,

1.1 če gre za arbitra posameznika, stranke, ali

1.2 če gre za predsednika arbitražnega senata, preostala člana arbitražnega senata, ali

1.3 če gre za arbitra, ki ga je nominirala stranka ali je bil ta imenovan za njen račun, stranko, ki ga je nominirala ali za katere račun je bil imenovan,

da v roku 30 dni nominira nadomestnega arbitra – v primerih točk 1.1 in 1.2 prvega odst. tega člena sporazumno – in sporoči njegovo ime skupaj z naslovom, vključno z elektronskim naslovom, in kontaktne podatke. Smiselno se uporabljajo določbe 16. do 18. člena. Če do nominacije v roku ne pride, nadomestnega arbitra imenuje predsedstvo. Če je bil tudi nadomestni arbiter uspešno izločen (točka 1.4 prvega odst. 21. čl.), preneha pravica do nadomestne nominacije in nadomestnega arbitra imenuje predsedstvo.

(2) Če funkcija arbitru v skladu z 21. čl. predčasno preneha, odloči nov arbitražni senat po pridobitvi stališč strank, ali in v kakšnem obsegu se ponovijo predhodne faze postopka.

(3) Glede stroškovnih posledic v primeru predčasnega prenehanja funkcije arbitra kot tudi nadomestnega imenovanja se uporabljata 12. odst. 42. čl. in 11. odst. 44. čl.

IZLOČITEV IZVEDENCEV

IZLOČITEV IZVEDENCEV

23. člen

Za izločitev izvedencev, ki jih je imenovalo sodišče, se smiselno uporabita 1. in 2. odst. 20. čl. O izločitvi odloča arbitražna.

PRISTOJNOST ARBITRAŽE

PRISTOJNOST ARBITRAŽE

24. člen

(1) Ugovor o nepristojnosti arbitraže je treba podati najkasneje skupaj s prvimi trditvami o vsebini spora. Stranka ne izgubi možnosti uveljavljanja tega ugovora iz razloga, ker je nominirala arbitra po 17. čl. ali sodelovala pri nominaciji arbitra po 18. čl. Ugovor, da določena zadeva presega pooblastila arbitraže, je treba podati takoj, ko se v arbitražnem postopku glede zadeve, za katero se trdi, da presega pristojnosti arbitraže, podajajo trditve. V obeh primerih kasnejši ugovor ni dopusten; arbitraža sme dopustiti kasnejši ugovor, če so po njeni presoji podani zadostni razlogi, ki zamudo opravičujejo.

(2) Arbitraža sama odloča o svoji pristojnosti. Odločitev o pristojnosti se lahko sprejme skupaj z odločitvijo o zadevi ali posebej v ločeni arbitražni odločbi. Če se arbitraža razglasi za nepristojno, mora na zahtevo ene od strank odločiti o obveznosti strank za povrnitev stroškov.

POSTOPEK PRED ARBITRAŽO

SEDEŽ ARBITRAŽE

25. člen

(1) Stranke lahko prosto določijo sedež arbitraže. Če se stranke niso ali se ne dogovorijo drugače, je sedež arbitraže Dunaj.

(2) Arbitraža lahko zaseda ali opravi procesno dejanje na kateremkoli kraju, ki ga šteje za primernega, ne da bi to predstavljalo spremembo sedeža arbitraže.

JEZIK POSTOPKA

26. člen

Če ni dogovora strank, mora arbitražno sodišče takoj po predaji primera določiti jezik(-e) postopka ob upoštevanju vseh okoliščin, vključno z jezikom pogodbe.

MERODAJNO MATERIALNO PRAVO, ODLOČANJE PO PRAVIČNOSTI

27. člen

(1) Arbitraža o sporu odloči na podlagi pravnih predpisov ali pravil, ki so jih dogovorile stranke. Izbira prava ali pravnega sistema določene države predstavlja neposredno napotitev na uporabo materialnega prava te države in ne na njegova kolizijska pravila, razen če so se stranke izrecno dogovorile drugače.

(2) Če stranke niso določile pravnih predpisov ali pravil, ki jih je treba uporabiti, arbitraža uporabi tiste pravne predpise ali pravila, ki jih šteje za primerna.

(3) Arbitraža lahko odloči po pravičnosti (*ex aequo et bono* ali kot *amiable compositeur*) samo tedaj, ko so jo za to stranke izrecno pooblastile.

IZVEDBA POSTOPKA

28. člen

(1) Arbitraža mora postopek voditi učinkovito in stroškovno ugodno v skladu z Dunajskimi pravili in dogovori strank, v preostalem pa po lastni presoji. Stranke mora obravnavati pošteno. Strankam je treba v vsaki fazi postopka zagotoviti pravico do zaslišanja.

(2) Arbitraža sme med drugim po predhodni najavi dovoliti predložitev dokazil in dokazne predloge samo do določenega trenutka v postopku.

(3) Arbitraža lahko kadarkoli v postopku pomaga strankam pri njihovem prizadevanju za poravnavo.

UGOTOVITEV DEJANSKEGA STANJA

29. člen

(1) Če arbitraža to šteje za potrebno, lahko na lastno pobudo izvede dokaze, zasliši stranke ali pričë, pozove stranke k predložitvi dokazov in imenuje izvedence. Če so s pridobivanjem dokazov, še posebej z imenovanjem izvedencev, povezani stroški, je treba postopati po 43. čl.

(2) Če se ena od strank ne udeleži postopka, to ne ovira nadaljnjega poteka postopka.

USTNA OBRAVNAVA

30. člen

(1) Če se stranke niso dogovorile drugače, arbitraža odloči, ali se opravi ustna obravnava ali pa se postopek vodi pisno. Če stranke niso izključile ustne obravnave, mora arbitraža na zahtevo ene od strank takšno obravnavo izvesti v ustrezni fazi postopka. Upošteva mnenje strank in posebnih okoliščin primera lahko arbitraža odloči, da ustno obravnavo vodi *in personam* ali na kak drug način. Strankam je treba v vsakem primeru dati možnost, da se seznanijo z zahtevami in navedbami drugih strank ter o izidu izvedbe dokazov ter da se o tem izjavijo.

(2) Ustno obravnavo skliče arbiter posameznik ali predsednik senata. Obravnava ni javna. O obravnavi je treba sestaviti vsaj en zapisnik, ki ga podpiše arbiter posameznik ali predsednik senata.

DOLŽNOST GRAJANJA

31. člen

Če ena od strank ugotovi, da arbitraža krši določila Dunajskih pravil ali drugih pravil, ki jih arbitraža uporablja, mora pri arbitraži takoj podati grajo, sicer to pravico izgubi.

KONEC POSTOPKA IN ROK ZA IZDAJO ARBITRAŽNE ODLOČBE

32. člen

(1) Ko so po prepričanju arbitraže stranke imele dovolj možnosti, da se o zadevi izjavijo in da ponudijo dokaze, mora arbitraža razglasiti, da je postopek glede zadev, o katerih se odloči z arbitražno odločbo, končan. Arbitraža lahko postopek kadarkoli ponovno odpre.

(2) Arbitražna odločba mora biti izdana najkasneje tri mesece po zadnji ustni obravnavi, na katerem se je obravnaval predmet odločitve v izreku arbitražne odločbe, ali po vložitvi zadnje dopuščene listine o tem predmetu odločitve, odvisno od tega, kaj je bilo kasneje. Generalni sekretar lahko na utemeljeno zahtevo arbitraže ali po lastni presoji rok podaljša. Prekoračitev roka za izdajo arbitražne odločbe nima za posledico neveljavnosti arbitražnega dogovora ali prenehanja pristojnosti arbitražnega sodišča.

ZAČASNI IN ZAVAROVALNI UKREPI / VARŠČINA ZA STROŠKE POSTOPKA

33. člen

(1) Če se stranke niso dogovorile drugače, lahko arbitraža takoj, ko ji je bila zadeva predana (11. čl.), na zahtevo ene od strank odredi začasne ali zavarovalne ukrepe proti drugi stranki, ukrepe pa lahko tudi spremeni, prekine ali razveljavi. Pred odločitvijo o začasnem ali zavarovalnem ukrepu morajo imeti druge stranke pravico do izjave. Arbitraža lahko v zvezi s takšnim ukrepom od vsake stranke zahteva ustrezno varščino. Stranke so dolžne upoštevati takšne odredbe, ne glede na to, ali so s strani državnih sodišč izvršljive ali ne.

(2) Začasne ali zavarovalne ukrepe po tem členu je treba odrediti v pisni obliki. V arbitražnih postopkih z več kot enim arbitrom zadošča podpis predsednika ali v primeru njegove zadržanosti podpis drugega člana senata, če arbiter, ki podpisuje odredbo, na njej označi razlog za zadržanost pri podpisu.

(3) Če se stranke niso dogovorile drugače, je treba začasne ali zavarovalne ukrepe v odredbi obrazložiti. Na njej mora biti naveden datum, ko je bila izdana, in sedež arbitraže.

(4) Odredbe je treba hraniti enako kot arbitražne odločbe (5. odst. 36. čl.).

(5) Določila 1. do 4. odst. tega člena strankam ne preprečujejo, da pri kateremkoli pristojnem državnem organu zaprosijo za zavarovalne ali začasne ukrepe. Zahteva, vložena pri državnem organu za odreditev takšnih ukrepov ali za izvršitev ukrepov, ki jih je odredila arbitraža, ne predstavlja kršitve ali odpovedi arbitražnemu dogovoru in ne posega v pristojnosti arbitraže. Stranke morajo o takšni zahtevi kot tudi o vseh ukrepih, ki jih odredi državni organ, nemudoma obvestiti arbitražo.

(6) Arbitraža lahko na zahtevo ene od strank odredi, da mora stranka, ki uveljavlja tožbene zahtevke ali zahtevke po nasprotni tožbi, dati varščino za stroške postopka, če stranka, ki je vložila zahtevo, izkaže za verjetno, da je izterljivost zahteve za povrnitev stroškov z zadostno verjetnostjo ogrožena. Preden arbitražno sodišče odloči o zahtevi za varščino za stroške postopka, je treba vsem strankam dati možnost, da se izjavijo.

(7) Če stranka ne izpolni odredbe arbitraže, da za stroške postopka zagotovi varščino, lahko arbitraža postopek na zahtevo v celoti ali delno prekine ali razglasi, da je končan (točka 2.4 drugega odst. 34. čl.).

VRSTE KONCA POSTOPKA

34. člen

Arbitražni postopek se konča:

(1) z razglasitvijo končne arbitražne odločbe (1. odst. 36. in 37. čl.) ali

(2) s sklepom arbitraže, če

2.1 tožeča stranka umakne tožbo, razen če tožena stranka temu nasprotuje in obstaja upravičen interes tožene stranke, da se spor dokončno razreši;

2.2 se stranke dogovorijo za konec postopka in to sporočijo arbitraži in generalnemu sekretarju;

2.3 je postalo nadaljevanje postopka nemogoče, posebej zato, ker doslej v postopku udeležene stranke kljub pisnemu pozivu arbitraže, s katerim ta opozori na možnost konca arbitražnega postopka, postopka ne nadaljujejo;

2.4 stranka ne izpolni zahteve arbitražnega sodišča za predložitev varščine za stroške postopka (7. odst. 33. čl.) ali

(3) z razglasitvijo generalnega sekretarja,

3.1 če ni bil izpolnjen poziv za dopolnitev tožbe (3. odst. 7. čl.) ali poziv k plačilu (4. odst. 10. čl. ter 11. in 12. odst. 42. čl.);

3.2 v primerih po točkah 2.1 – 2.3 drugega odst., če zadeva še ni bila predana arbitraži.

ODLOČITVE ARBITRAŽNEGA SENATA

35. člen

(1) Za vsako arbitražno odločbo in vsako drugo odločitev arbitražnega senata se zahteva večina glasov njegovih članov. Če večine ni, odloči predsednik sam.

(2) Če gre za vprašanja postopka, lahko predsednik, če so ga člani senata za to pooblastili, odloči sam.

ARBITRAŽNA ODLOČBA

36. člen

(1) Arbitražne odločbe morajo biti izdane pisno. Treba jih je obrazložiti, razen če so se vse stranke pisno ali na ustni obravnavi obrazložitvi odpovedale.

(2) V arbitražni odločbi mora biti naveden dan, ko je bila odločba izdana, in sedež arbitraže (25. čl.).

(3) Vse izvode arbitražne odločbe morajo podpisati vsi arbitri. Podpisi večine arbitrov zadoščajo, kadar je v arbitražni odločbi zabeleženo, da eden od arbitrov zavrača podpis ali da njegov podpis ovira zadržek, katerega se v primernem roku ne da odpraviti. Če je bila arbitražna odločba sprejeta z večino glasov, mora biti to na željo preglasovanega arbitra navedeno v arbitražni odločbi.

(4) Vse izvode arbitražne odločbe mora podpisati generalni sekretar ter jih je treba opremiti s štampiljko VIAC-

a.

S tem se potrdi, da gre za arbitražno odločbo VIAC-a in da je le-ta bila izdana in podpisana s strani arbitra(-ov), ki je(so) bil(-i) imenovan(-i) skladno z Dunajskimi pravili.

(5) Generalni sekretar posreduje arbitražno odločbo v listinski obliki strankam. Če posredovanje v listinski obliki v primernem času ni možno ali je neizvedljivo ali če se stranke tako dogovorijo, lahko sekretariat posreduje en izvod arbitražne odločbe v elektronski obliki. V tem primeru se lahko izvod arbitražne odločbe v listinski obliki posreduje kasneje. Uporabijo se 3., 4. in 5. odst. 12. čl. En izvod arbitražne odločbe se shrani pri sekretariatu, kjer se hranijo tudi dokazila o odpošiljanju.

(6) Arbitrer posameznik ali predsednik senata (v primeru njegove zadržanosti drug arbitrer) ali v primeru njune zadržanosti generalni sekretar mora na zahtevo ene od strank na vseh izvodih potrditi pravomočnost arbitražne odločbe.

(7) S sprejetjem Dunajskih pravil so se stranke zavezale izpolniti arbitražno odločbo.

ARBITRAŽNA ODLOČBA Z DOGOVORJENIM BESEDILOM IN ZAPISNIK O PORAVNAVI

37. člen

(1) Na zahtevo strank lahko arbitraža o poravnavi, ki so jo sklenile stranke, izda arbitražno odločbo (36. čl.) z dogovorjenim besedilom.

(2) Stranke lahko zahtevajo, da arbitraža vsebino poravnave, ki so jo sklenile, zapiše na zapisnik. V tem primeru se postopek zaključí po točki 2.2 drugega odst. 34. čl.

ODLOČITEV O STROŠKIH

38. člen

- (1) Ko se arbitražni postopek zaključi, mora arbitraža na zahtevo ene od strank v končni arbitražni odločbi ali v ločeni arbitražni odločbi navesti stroške po točki 1.1 prvega odst. 44. čl., ki jih je določil generalni sekretar, in določiti višino stroškov strank po točki 1.2 prvega odst. 44. čl. kot tudi drugih izdatkov po točki 1.3 prvega odst. 44. čl.
- (2) Arbitraža mora tudi določiti, kdo nosi stroške postopka in v kakšnem razmerju se stroški postopka delijo. Če se stranke niso drugače sporazumele, odloča o delitvi stroškov arbitraža po prosti presoji. Pri svoji odločitvi o stroških po tem členu lahko arbitraža upošteva ravnanje posameznih ali vseh strank kot tudi njihovih pooblaščenec (13. čl.), predvsem njihov prispevek k učinkovitemu in stroškovno ugodnemu vodenju postopka.
- (3) Ne glede na 1. in 2. odst. lahko arbitraža v vsaki fazi arbitražnega postopka sprejme sklep o stroških skladno s točkama 1.2 in 1.3 prvega odst. 44. čl. in odredi plačilo.

POPRAVEK, RAZLAGA IN DOPOLNITEV ARBITRAŽNE ODLOČBE

39. člen

- (1) Vsaka stranka lahko v roku 30 dni od prejema arbitražne odločbe pri sekretariatu v razmerju do arbitraže vložiti naslednje zahteve:
 - 1.1 za popravek računske, pisne in tiskarske napake ali podobnih napak v arbitražni odločbi;
 - 1.2 za razlago posameznih delov arbitražne tožbe;
 - 1.3 za izdajo dopolnilne arbitražne odločbe o zahtevkih, ki so bili v postopku uveljavljani, pa o njih v arbitražni odločbi ni bilo odločeno.
- (2) Odločitev o takšni zahtevi sprejme arbitraža. Pred odločitvijo je treba drugim strankam omogočiti, da se o zahtevi izjavijo. Arbitraža v ta namen postavi rok, ki ne sme presegati 30 dni. Generalni sekretar lahko določi plačilo predujma za kritje dodatnih izdatkov in honorarjev arbitraže in nadaljnjih administrativnih stroškov (12. odst. 42. čl.). Dodatni honorar arbitrov in nadaljnje administrativne stroške določi generalni sekretar po prosti presoji.
- (3) Popravke skladno s točko 1.1 prvega odst. ali dopolnitve skladno s točko 1.3 prvega odst. tega člena lahko arbitraža v roku 30 dni od datuma arbitražne odločbe na lastno pobudo uredi tudi brez zahteve.
- (4) Za dopolnilno arbitražno odločbo je treba uporabiti 36. čl. Popravek in razlaga se izdeta kot dodatek in kot taka tvorita sestavni del arbitražne odločbe.

NAPOTITEV NA ARBITRAŽO

40. člen

Če sodišče postopek napoti na arbitražo, se za arbitražni postopek smiselno uporabljajo Dunajska pravila. Generalni sekretar in predsedstvo lahko sprejmejo vse potrebne ukrepe, da omogočijo arbitraži zadostiti predpisom, ki urejajo sodno napotitev. Generalni sekretar lahko določi plačilo predujma za kritje dodatnih izdatkov in honorarjev arbitraže in nadaljnjih administrativnih stroškov (12. odst. 42. čl.). Dodatni honorar arbitrov in nadaljnje administrativne stroške določi generalni sekretar po prosti presoji.

OBJAVA ARBITRAŽNIH ODLOČB

41. člen

Predsedstvo in generalni sekretar smejo anonimizirano objaviti povzetke ali izvlečke iz arbitražnih odločb v pravniških strokovnih revijah ali samostojnih publikacijah, razen če katera od strank v roku 30 dni po prejemu arbitražne odločbe objavi nasprotuje.

STROŠKI

PREDUJMI ZA STROŠKE

42. člen

- (1) Generalni sekretar določi predujem za predvidene administrativne stroške VIAC-a, predvidene honorarje arbitrov in predvidene izdatke, vključno z morebitnim davkom na dodano vrednost, ločeno za tožbe in nasprotne tožbe.
- (2) Zahtevke, ki se uveljavljajo s pobotom (6. odst. 44. čl.), je treba – za namen izračuna predujma za stroške – obravnavati kot ločene tožbene zahtevke v obsegu, v katerem bi ti zahtevki lahko povzročili potrebo, da arbitraža preveri dodatne vidike.
- (3) Za zahteve za vključitev tretjih oseb (14. čl.), lahko generalni sekretar ob upoštevanju okoliščin primera določi ločene predujme za stroške.
- (4) Predujem za stroške morata stranki v 30 dneh po prejemu poziva založiti po enakih delih pred predajo dokumentacije o zadevi arbitraži.
- (5) V postopku z več strankami je treba založiti vsakokrat polovico predujma za stroške za tožeče stranke skupaj ter za tožene stranke skupaj, razen če je generalni sekretar ob upoštevanju okoliščin primera določil drugače.
- (6) Če se uveljavljajo zahtevki z nasprotno tožbo ali s pobotom in se določijo ločeni predujmi za stroške, lahko generalni sekretar določi, da mora vsaka stranka plačati predujem za stroške, določen za njene zahtevke.

(7) Če je generalni sekretar že določil enega ali več predujmov za stroške po določbah 1. do 3. odst., se ti nadomestijo s predujmi za stroške, določenimi po 5. in 6. odst., ter se predujem za stroške, ki ga je ena stranka že založila, vračuna kot delno plačilo za njen delež predujmov za stroške, ki jih je po 5. in 6. odst. določil generalni sekretar.

(8) Z dogovorom o uporabi Dunajskih pravil so se stranke vzajemno obvezale, da bodo sorazmerno nosile vsakokratni predujem za stroške po 1. odst. tega člena.

(9) Če plačilo deleža, ki odpade na določeno stranko, ne prispe ali ne prispe v celoti v postavljenem roku, generalni sekretar to sporoči drugi(-m) stranki(-am) in jo(jih) pozove, da plačajo manjkajoči del predujma za stroške v 30 dneh po prejemu poziva. To ne vpliva na obveznost stranke, ki je v zamudi, da nosi svoj delež predujma za stroške po tem členu.

(10) Če določena stranka ne izpolni svoje obveznosti po tem členu, da založi delež, ki odpade nanjo, in druga(-e) stranka(-e) založi(-jo) vsakokratni delež po 9. odst. tega člena, lahko arbitražna, če potrdi svojo pristojnost za pravni spor, na zahtevo stranke(-o), ki je(so) založila(-e) predujem, stranki v zamudi z arbitražno odločbo ali z drugo primerno obliko odločitve naloži, da stranki, ki je založila predujem, povrne delež, ki odpade nanjo. Pravica in obveznost arbitraže glede dokončne odločitve o bremenu stroškov po 38. čl. ostane nespremenjena.

(11) Načeloma mora arbitražna obravnavati le tiste tožbe in nasprotno tožbe, za katere je bil predujem za stroške v celoti plačan. Če predujem za stroške ni v celoti plačan v roku, ki ga je določil generalni sekretar, lahko arbitražna arbitražni postopek v celoti ali delno prekine ali lahko generalni sekretar razglasi, da je arbitražni postopek glede zadevnih zahtevkov končan (3. odst. 34. čl.). To strank ne ovira, da istih zahtevkov ne bi uveljavljale ob kasnejšem času v drugem postopku.

(12) Če je potreben dodatni predujem za stroške in ga zato generalni sekretar določi, je treba ravnati po določbah 1. do 11. odst. tega člena. Dokler ni založen dodatni predujem za stroške, se zahtevki, ki so vodili v povečanje ali določitev dodatnega predujma za stroške, načeloma ne smejo obravnavati v arbitražnem postopku. Če plačilo ni opravljeno v roku, ki ga je določil generalni sekretar, lahko arbitražna arbitražni postopek v celoti ali delno prekine ali lahko generalni sekretar razglasi, da je arbitražni postopek glede zadevnih zahtevkov končan (3. odst. 34. čl.).

PREDUJMI ZA NADALJNJE STROŠKE POSTOPKA

43. člen

(1) Če arbitražna šteje za potrebno, da se izvedejo določeni postopkovni koraki, ki so povezani s stroški, kot so postavitve izvedencev, tolmačev ali prevajalcev, dobesedni zapis poteka obravnave, ogled na kraju samem ali prestavitev kraja obravnave, mora poskrbeti za kritje predvidenih stroškov in o tem obvestiti generalnega sekretarja.

(2) Arbitražna lahko postopkovne korake po 1. odst. tega člena izvede šele tedaj, ko obstaja zadostno kritje za predvidene stroške.

- (3) Arbitraža odloči, katere posledice nastanejo za postopek, če predujem za stroške, predpisan po tem členu, ni založen.
- (4) Vse naloge v zvezi s postopkovnimi koraki, navedenimi v 1. odst. tega člena, izda arbitraža v imenu in za račun strank.

SESTAVA IN IZRAČUN STROŠKOV POSTOPKA

44. člen

(1) Stroški postopka so sestavljeni iz naslednjih delov:

1.1 administrativni stroški VIAC-a, honorarji arbitrov in primerni izdatki (kot npr. potni stroški in stroški bivanja arbitrov ali tajnika arbitraže, stroški posredovanja pisanj, najemnine, stroški zapisnika) vključno z morebitnim davkom na dodano vrednost ter

1.2 stroški strank (to so primerni stroški zastopanja strank) in

1.3 drugi izdatki v zvezi z arbitražnim postopkom, zlasti stroški, navedeni v 1. odst. 43. čl.

(2) Administrativne stroške in honorarje arbitrov izračuna generalni sekretar na podlagi vrednosti spornega predmeta po Stroškovni tabeli (priloga 3) in jih skupaj z izdatki (točka 1.1 prvega odst. tega člena) določi na koncu postopka. Generalni sekretar lahko že pred koncem arbitražnega postopka ob upoštevanju stanja postopka arbitrom izplača akontacije. Stroške in druge izdatke po točkah 1.2 in 1.3 prvega odst. tega člena določi arbitraža v arbitražni odločbi (38. čl.).

(3) Generalni sekretar lahko vrednost spora določi drugače, kot jo navajajo stranke, kadar so stranke tožile le na del terjatve ali kadar so stranke jasno podcenile ali niso ocenile vrednosti določenega zahtevka.

(4) Če so pri postopku udeležene več kot dve stranke, se postavke za administrativne stroške in honorarje arbitražnih sodnikov, navedene v prilogi 3, povečajo za vsako dodatno stranko za 10 %, vendar največ za 50 %. Ta povečani znesek v nadaljevanju predstavlja osnovo za nadaljnje povečanje ali zmanjšanje po 8. odst. tega člena.

(5) Za nasprotno tožbe (9. čl.) generalni sekretar ločeno izračuna in določi administrativne stroške in honorarje arbitrov.

(6) Za zahtevke, ki se zoper tožbene zahtevke uveljavljajo s pobotnim ugovorom, lahko generalni sekretar administrativne stroške in honorarje arbitrov izračuna in določi ločeno obsegu, v katerem so ti zahtevki povzročili, da je arbitraža morala preveriti dodatne vidike.

(7) Pri zahtevi za vključitev tretjih (14. čl.) lahko generalni sekretar ob upoštevanju okoliščin primera ločeno izračuna in določi administrativne stroške in honorarje arbitrov.

- (8) Postavke za honorarje arbitrov, navedene v prilogi 3, predstavljajo honorarje za arbitre posameznike. Znesek honorarja za arbitražni senat znaša dvainpolkratnik postavke za arbitra posameznika. Zlasti pri posebni zapletenosti primera ali pri posebno učinkovitem vodenju postopka lahko generalni sekretar po prosti presoji poveča honorar arbitrov glede na Stroškovno tabelo (priloga 3) za skupaj največ 40 %; obratno lahko generalni sekretar honorar arbitrov, zlasti pri neučinkovitem vodenju postopka, zmanjša za največ 40 %.
- (9) S postavkami, navedenimi v prilogi 3, se poplačajo tudi vse delne in vmesne odločitve, kot npr. arbitražne odločbe o pristojnosti, delne arbitražne odločbe, odločbe o izločitvi izvedencev, odredbe o ukrepih zavarovanja in začasnih ukrepih, druge odločbe vključno z dodatnimi postopkovnimi koraki v posledici razveljavitvenega postopka in odločbe o vodenju postopka.
- (10) Zmanjšanja vrednosti spora se smejo pri izračunu honorarjev arbitrov in administrativnih stroškov upoštevati samo, če so bila opravljena pred predajo dokumentov primera arbitraži.
- (11) Pri predčasnem končanju postopka ali funkcije arbitra lahko generalni sekretar ustrezno stanju postopka po prosti presoji zmanjša administrativne stroške in honorarje arbitrov. Če se pred, med ali po izvedbi postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih med istimi strankami in o istem predmetu postopka uvede arbitražni postopek po Dunajskih pravilih, lahko generalni sekretar glede določitve honorarja arbitrov ravna smiselno po tem odstavku.
- (12) Če se pred, med ali po izvedbi arbitražnega postopka po Dunajskih pravilih uvede postopek po Dunajskih mediacijskih pravilih med istimi strankami in o istem predmetu postopka, se administrativni stroški prvega postopka vračunajo v administrativne stroške drugega postopka.
- (13) V prilogi 3 navedene postavke ne vsebujejo davka na dodano vrednost, ki bi ga morda bilo treba plačati od honorarjev arbitrov. Arbitri, katerih honorarji so podvrženi davku na dodano vrednost, morajo ob sprejemu funkcije generalnemu sekretarju sporočiti višino davka na dodano vrednost.

DRUGE DOLOČBE

POSPEŠENI POSTOPEK

45. člen

- (1) Dopolnilna pravila o pospešenih postopkih je treba uporabiti, če so jih stranke izrecno sprejele v arbitražnem sporazumu ali so se naknadno sporazumele o njihovi uporabi. Soglasje strank o izvedbi pospešenega postopka je mogoče do trenutka vložitve odgovora na tožbo.
- (2) Če določbe o pospešenem postopku ne predvidevajo ničesar drugega, se uporabljajo splošne določbe Dunajskih pravil z naslednjimi odstopanji:
- (3) Rok za založitev predujmov za stroške po 42. čl. znaša 15 dni.
- (4) Uveljavljanje nasprotnih tožb in nasprotnih terjatev je dopustno samo do konca roka za vložitev odgovora na tožbo.

- (5) Pospešene postopke vodi arbiter posameznik, razen če sta se stranki dogovorili, da postopke vodi arbitražni senat.
- (6) Če postopek vodi arbiter posameznik, morajo stranke skupno v 15 dneh po vročitvi poziva generalnega sekretarja nominirati arbitra posameznika. Če stranke v tem roku za arbitra posameznika ne nominirajo nikogar, ga imenuje predsedstvo.
- (7) Če postopek vodi arbitražni senat, mora tožeča stranka v tožbi nominirati enega arbitra. Tožena stranka mora v 15 dneh od vročitve poziva generalnega sekretarja nominirati enega arbitra. Arbitra, ki sta ju nominirali stranki, morata v 15 dneh po vročitvi poziva generalnega sekretarja nominirati predsednika. Če kakšen od arbitrov ni pravočasno nominiran, arbitra imenuje predsedstvo.
- (8) Arbitraža mora, razen če gre za predčasno končanje postopka, v šestih mesecih po predaji primera izdati končno arbitražno odločbo. Generalni sekretar lahko ta rok podaljša na utemeljen predlog arbitraže ali na lastno pobudo. Če je rok za izdajo arbitražne odločbe prekoračen, to ne vodi v neveljavnost arbitražnega sporazuma ali prenehanje pristojnosti arbitraže.
- (9) Arbitraža mora postopek voditi tako, da se lahko v šestih mesecih po predaji primera izda končna arbitražna odločba. Če arbitraža ne določi drugače, se uporabijo naslednje določbe:

9.1 Po tožbi in odgovoru na tožbo pride samo še do ene nadaljnje izmenjave vlog med strankami.

9.2 Celotno navajanje dejstev se opravi v vlogah strank in se vsa pisna dokazila predložijo skupaj z vlogami.

9.3 Če ena od strank to zahteva ali če se to arbitraži zdi potrebno, se opravi samo ena ustna obravnava, na kateri se izvedejo vsi dokazi in obravnavajo vsa pravna vprašanja.

9.4 Po ustni obravnavi se ne vlagajo dodatne vloge.

IZKLJUČITEV ODGOVORNOSTI IN ODPOVED IMUNITETI

46. člen

- (1) Odgovornost arbitra, tajnika arbitraže, generalnega sekretarja, namestnika generalnega sekretarja, predsedstva in njegovih članov ter Avstrijske gospodarske zbornice in njenih uslužbencev za katero koli ravnanje ali opustitev v zvezi z arbitražnim postopkom je izključena, razen če so bila ta ravnanja ali opustitve storjene namenoma ali iz hude malomarnosti.
- (2) Soglasje za podvrženje spora arbitražnemu postopku po Dunajskih pravilih velja kot odpoved pravici do imunitete pred jurisdikcijo stranke, ki bi le-tej sicer glede postopkov, ki so v zvezi z arbitražnim postopkom, lahko pripadala. Odpoved imuniteti glede izvršitve arbitražne odločbe je treba izreči ločeno.

PREHODNA DOLOČBA

47. člen

Ta različica Dunajskih pravil, ki začne veljati 1. 7. 2021, velja za vse postopke, ki so bili uvedeni po 30. 6. 2021.

II. DEL

VIAC-OVA MEDIACIJSKA PRAVILA

DUNAJSKA MEDIACIJSKA PRAVILA | velja od 1. julija 2021

VIAC IN VELJAVNA RAZLIČICA DUNAJSKIH MEDIACIJSKIH PRAVIL

1. člen

- (1) Vienna International Arbitral Centre („VIAC“) je Stalna mednarodna arbitražna institucija Avstrijske gospodarske zbornice¹. VIAC upravlja domače in mednarodne arbitražne postopke in postopke z drugimi alternativnimi metodami reševanja sporov, če so se stranke dogovorile za VIAC-ova arbitražna pravila („Dunajska pravila“) ali za VIAC-ova mediacijska pravila („Dunajska mediacijska pravila“), VIAC-ova arbitražna pravila za investicijske postopke („Dunajska pravila za investicijske postopke“) ali če je bilo na drug način dogovorjeno ali predvideno, da VIAC deluje kot upravljalški organ.
- (2) Če se stranke niso dogovorile drugače, se uporabijo Dunajska mediacijska pravila v različici, ki velja ob uvedbi postopka, če so se stranke pred ali po nastanku spora dogovorile za izvedbo postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih.
- (3) Dunajska mediacijska pravila se lahko v vseh točkah spremenijo s pisnim dogovorom vseh strank. Po imenovanju mediatorja se za vsako spremembo zahteva tudi njegovo soglasje.
- (4) Predsedstvo lahko odkloni izvedbo postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih, če so bili sklenjeni dogovori, ki so nezdržljivi z Dunajskimi mediacijskimi pravili.
- (5) Če Dunajska mediacijska pravila ne vsebujejo pravila in če je to z njimi združljivo, se smiselno uporabijo Dunajska pravila.

DEFINICIJE

2. člen

- (1) V Dunajskih mediacijskih pravilih pomeni

1.1. postopek mediacijo, drugo alternativno metodo reševanja sporov, ki jo izberejo stranke, ali kombinacijo takih metod reševanja sporov, ki jih podpira tretja oseba, s katero soglašajo vse stranke, in ki je izvedena po Dunajskih mediacijskih pravilih;

1.2. tretja oseba, s katero soglašajo vse stranke, enega ali več mediatorjev, zglajevalcev, drugih nevtralnih oseb, ki podpira stranke pri reševanju spora, ki pa ni upravičena, da bi sprejemala zavezujoče odločitve o sporu med strankami; v nadaljevanju uporabljajo Dunajska mediacijska pravila za vse tretje osebe, s katerimi soglašajo vse stranke, izraz „mediator“;

1.3. stranka eno ali več strank, ki se dogovorijo za izvedbo postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih;

1.4. predsedstvo, generalni sekretar in sekretariat imajo pomen in funkcijo, določeno v 2. in 4. čl. arbitražnih pravil VIAC-a („Dunajskih pravil“).

¹ Skladno z 2. odst. 139. paragrafa Zakona o gospodarski zbornici iz 1998, Zv. ur. l. št. 103/1998 v verziji Zv. ur. l. št. 27/2021.

(2) Če se v Dunajskih mediacijskih pravilih poimenovanja nanašajo na fizične osebe, velja izbrana oblika za vse spole. Poimenovanja v teh pravilih se v praksi uporabljajo specifično glede na spol.

(3) Če se sklici nanašajo na „člen“ brez dodatnega opisa, so mišljeni ustrezni členi v Dunajskih mediacijskih pravilih.

UVEDBA POSTOPKA

3. člen

(1) Postopek se uvede z vložitvijo predloga. Postopek se začne z dnem, ko predlog v elektronski ali listinski obliki prispe na sekretariat VIAC-a ali na eno izmed gospodarskih zbornic dežel (deželne zbornice) (1. odst. 12. čl. Dunajskih pravil), če že obstaja dogovor strank o izvedbi postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih. Če takega dogovora ni, se začne postopek na dan, ko stranke naknadno sklenejo dogovor.

(2) Predlog mora vsebovati naslednje podatke:

2.1 popolno ime strank z naslovi, vključno z elektronskimi naslovi, in kontaktne podatke ter morebitne podatke o narodnosti strank;

2.2 kratek prikaz dejanskega stanja in spora;

2.3 vrednost spora;

2.4 popolno ime nominiranega mediatorja z naslovom in kontaktnimi podatki ali lastnosti, ki naj jih ima mediator, ki naj se imenuje;

2.5 podatke o dogovoru ali predloge za dogovor strank o izvedbi postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih, zlasti

i o številu mediatorjev;

ii o jeziku(-ih), ki naj se uporablja(-jo) v postopku.

(3) Generalni sekretar obvesti stranke o prispetju predloga in ga vroči drugi stranki skupaj s pozivom, da se izjavi v roku, ki ga določi generalni sekretar, če predloga niso vložile vse stranke skupaj.

VPISNA TAKSA

4. člen

(1) Predlagatelji morajo plačati vpisno takso v višini, določeni v prilogi 3, brez stroškov in v roku, ki ga določi generalni sekretar, če že obstaja dogovor strank o izvedbi postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih. Če dogovora še ni, je treba plačati vpisno takso šele ob njegovi sklenitvi.

(2) Če sta v postopku udeleženi več kot dve stranki, se vpisna taksa za vsako dodatno stranko poveča za 10 %, vendar največ za 50 %.

(3) Vpisna taksa se ne vrača. Vpisna taksa se ne vračuna v predujem za stroške stranke, ki jo plača.

(4) Če se pred, med ali po izvedbi postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih uvede arbitražni postopek po Dunajskih pravilih med istimi strankami glede istega predmeta postopka, v drugem postopku ne zapade nobena dodatna vpisna taksa.

(5) Rok za plačilo vpisne takse lahko generalni sekretar ustrezno podaljša. Če plačilo ni pravočasno izvedeno, lahko generalni sekretar razglasi, da je postopek po Dunajskih mediacijskih pravilih končan.

KRAJ SREČANJ

5. člen

Mediator neodvisno od predhodnega ali vzporednega arbitražnega postopka določi kraj srečanj po uskladitvi s strankami in ob upoštevanju vseh okoliščin. Mediator lahko za vsako srečanje določi drug kraj, če to šteje za primerno.

JEZIK POSTOPKA

6. člen

Mediator nemudoma po predaji dokumentov primera (1. odst. 6. čl.) po posvetu s strankami in ob upoštevanju vseh okoliščin določi jezik postopka.

IMENOVANJE MEDIATORJA

7. člen

(1) Če se stranke še niso dogovorile za mediatorja ali za način njegovega imenovanja, jih generalni sekretar pozove, da v roku, ki ga določi, skupaj nominirajo mediatorja in sporočijo njegovo ime z naslovom, vključno z elektronskim naslovom, in kontaktnimi podatki.

(2) Sekretariat lahko stranke podpira pri skupnem nominiranju mediatorja zlasti tako, da strankam navede enega ali več mediatorjev, izmed katerih lahko stranke skupaj izberejo enega ali več mediatorjev. Če ne pride do skupnega nominiranja, imenuje mediatorja predsedstvo. Pri tem po možnosti upošteva predloge strank glede lastnosti mediatorja.

(3) Preden mediatorja imenuje predsedstvo ali preden je potrjen nominirani mediator, pridobi generalni sekretar izjavo o (i) nepristranskosti in neodvisnosti, (ii) razpoložljivosti, (iii) usposobljenosti, (iv) sprejemu funkcije in (v) podreditvi Dunajskim mediacijskim pravilom. Mediator mora pisno razkriti vse okoliščine, ki bi lahko vzbudile dvom o njegovi neodvisnosti ali nepristranskosti ali bile v nasprotju z dogovorom strank. Ta obveznost mediatorja ostane v

veljavi med celotnim postopkom po Dunajskih mediacijskih pravilih. Generalni sekretar posreduje kopijo teh izjav strankam, da se do teh opredelijo.

(4) Če ni dvoma o nepristranskosti, neodvisnosti in usposobljenosti mediatorja za pravilno izvrševanje njegove funkcije, imenuje mediatorja predsedstvo ali pa generalni sekretar potrdi nominiranega mediatorja. Če generalni sekretar to šteje za potrebno, odloči predsedstvo o potrditvi nominiranega mediatorja. Generalni sekretar lahko pred odločitvijo predsedstva pridobi stališče nominiranega mediatorja in strank. Vsa stališča je treba posredovati strankam in mediatorju. S potrditvijo je nominirani mediator imenovan.

(5) Če se potrditev mediatorja odkloni ali če je treba mediatorja zamenjati, je treba ravnati po določbah 1. do 4. odst.

PREDUJEM ZA STROŠKE IN STROŠKI

8. člen

(1) Generalni sekretar določi začasen predujem za stroške za predvidene administrativne stroške VIAC-a, za akontacijo honorarja mediatorja in za izdatke, ki jih je pričakovati (kot npr. potne stroške in stroške bivanja mediatorja, stroške dostave, najemnine itd.), vključno z morebitnim davkom na dodano vrednost. Predujem je treba založiti pred predajo dokumentov primera mediatorju v roku, ki ga določi generalni sekretar.

(2) Predujme za stroške nosita stranki v enakih deležih, če se nista pisno drugače dogovorili, v primeru mediacije med več strankami pa te stroške nosijo sorazmerno. Če delež, ki odpade na neko stranko, ne prispe ali ne prispe v celoti v postavljenem roku, generalni sekretar to sporoči drugi(-m) stranki(-am). Ta(te) ima(-jo) možnost, da plača(-jo) manjkajoči predujem za stroške. Če plačilo ni izvedeno v roku, lahko mediator v celoti ali delno prekine postopek ali generalni sekretar razglasi, da je postopek končan (točka 1.5 prvega odst. 11. čl.).

(3) Če je potreben dodaten predujem za stroške in ga zato generalni sekretar določi, zlasti za kritje mediatorjevega honorarja in njegovih pričakovanih gotovinskih izdatkov, je treba ravnati po določbi 2. odst. tega člena.

(4) Po končanju postopka generalni sekretar obračuna administrativne stroške in mediatorjev honorar in jih določi skupaj z izdatki.

(5) Administrativni stroški se izračunajo na podlagi vrednosti spora po Stroškovni tabeli (priloga 3). Generalni sekretar lahko določi vrednost spora drugače, kot so ga navedle stranke, če so stranke predmet spora jasno nepravilno ocenile ali ga niso ocenile. Če je pri postopku udeleženi več kot dve stranki, se povečajo postavke za administrativne stroške, navedene v prilogi 3, za vsako dodatno stranko za 10 %, vendar največ za 50 %.

(6) Višina mediatorjevega honorarja se izračuna po dejanski porabi časa na podlagi urne ali dnevne postavke. To postavko določi generalni sekretar ob imenovanju ali potrditvi po posvetovanju z mediatorjem in strankami. Pri tem generalni sekretar upošteva tudi primernost honorarja in zapletenost spora. Dodatni dogovori med strankami in mediatorjem glede honorarja so nedopustni.

(7) Druge lastne stroške stranke, zlasti stroške zastopanja, mora ta nositi sama, razen če se stranke pisno dogovorijo drugače.

(8) Če se pred, med ali po izvedbi postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih uvede arbitražni postopek po Dunajskih pravilih med istimi strankami glede istega predmeta postopka, se administrativni stroški prvega postopka vračunajo v administrativne stroške drugega postopka.

IZVEDBA POSTOPKA

9. člen

(1) Generalni sekretar preda primer mediatorju, ko

- je podan predlog, ki ustreza 3. čl.;
- je mediator imenovan in
- je v celoti plačan začasni predujem za stroške po 1. odst. 8. čl.

(2) Mediator mora s strankami čim prej obravnavati način izvajanja postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih. Mediator pomaga strankam najti sprejemljivo in zadovoljivo rešitev njihovega spora. Izvedba postopka je podvržena nadzoru mediatorja, ki pa se mora ravnati po željah strank, če so te usklajene in združljive z namenom postopka.

(3) Postopek po Dunajskih mediacijskih pravilih se lahko izvaja osebno ali kako drugače. Ob upoštevanju okoliščin primera in po posvetu s strankami lahko mediator sklene uporabiti vsa tehnična sredstva, ki se mu zdijo primerna, da se postopek izvede neodvisno od kraja. V vsakem primeru mora mediator zagotoviti pošteno obravnavo strank.

(4) Stranke lahko prosto sestavijo svoj mediacijski tim. Mediator jim pri tem lahko pomaga. Vsaka stranka se mora osebno udeležiti vsakega srečanja z mediatorjem ali jo mora zastopati pravilno upravičena in pooblaščen oseba, ki je pooblaščen tudi za sklenitev poravnave. Ime, naslov in funkcijo teh oseb je treba sporočiti vsem strankam in mediatorju pred začetkom mediacije ali nemudoma. V tem sporočilu je tudi treba navesti, v kateri funkciji se zadevna oseba udeležuje mediacije.

(5) Stranke morajo med vsem postopkom ravnati vestno, pošteno in spoštljivo.

(6) Srečanja z mediatorjem niso javna. Udeležujejo se jih lahko le:

- mediator,
- stranke in
- tiste osebe, ki jih je stranka pravočasno pred vsakokratnim srečanjem sporočila mediatorju in drugi stranki (4. odst. tega člena) in ki so se skladno z 12. odst. pisno obvezale k molčečnosti.

(7) Mediator lahko, če se mu zdi potrebno, s stranko vodi posamezne pogovore (*caucus*) ob odsotnosti druge stranke. Mediator mora to, kar mu je sporočila ena stranka ob odsotnosti druge, obvarovati kot tajno, razen če se je stranka, ki je nekaj sporočila, v razmerju do druge stranke izrecno odpovedala tajnosti in se mediator strinja, da to informacijo posreduje naprej.

VZPOREDNI POSTOPKI

10. člen

Ne glede na izvajanje postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih je dopustno, da stranka začne sodni, arbitražni ali drug postopek v zvezi s spornim primerom ali nadaljuje postopek, ki je že viseč.

KONEC POSTOPKA

11. člen

(1) Postopek po Dunajskih mediacijskih pravilih se konča s pisno potrditvijo generalnega sekretarja strankam, potem ko nastopi ena izmed naslednjih okoliščin, pri čemer je relevantna časovno najzgodnejša:

1.1. dogovor strank, da se poravnajo o sporu v celoti;

1.2. pisno sporočilo ene od strank mediatorju ali generalnemu sekretarju, da ne želi nadaljevati postopka;

1.3. pisno sporočilo mediatorja strankam, da postopek po njegovem mnenju ne bo razrešil spora med strankami;

1.4. pisno sporočilo mediatorja strankam, da je postopek zaključen;

1.5. pisno sporočilo generalnega sekretarja, da

- i. ni prišlo do imenovanja mediatorja po določbah 1. do 4. odst. 7. čl.;
- ii. določeno plačilo ni bilo pravočasno izvedeno (4., 8. čl.).

(2) Postopek je lahko tudi delno končan, če se ena od okoliščin, navedenih v 1. odst. tega člena, nanaša le na en del spora.

(3) V primerih po točkah 1.1 do 1.4 prvega odst. in drugega odst. tega člena mediator nemudoma obvesti generalnega sekretarja o okoliščinah končanja.

DOLŽNOST MOLČEČNOSTI, PREPOVED DOKAZOVANJA IN ZASTOPANJA

12. člen

(1) Osebe po 6. odst. 9. čl. so zavezane k molčečnosti o tem, kar so izvedele zaradi postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih ali v zvezi z njim ter jim to brez postopka ne bi postalo znano.

(2) V kasnejšem sodnem, arbitražnem ali drugem postopku se ne smejo uporabiti pisanja, ki so bila pridobljena v postopku po Dunajskih mediacijskih pravilih in ki sicer ne bi bila pridobljena. V zvezi s tem ostanejo zaupne tudi izjave, mnenja, predlogi in priznanja ter pripravljenost določene stranke, da hoče po mirni poti rešiti spor. V tej zvezi se mediatorja ne sme predlagati za pričo.

- (3) Obveznosti po 1. in 2. odst. ne veljajo, če pravo, ki se uporablja za te postopke, vsebuje kogentne določbe, ki so z njimi v nasprotju, ali če je razkritje potrebno za izvedbo ali izvršitev dogovora, ki te postopke zaključí.
- (4) Dejstvo, da postopek poteka, je potekal ali bo potekal po Dunajskih mediacijskih pravilih, ni zaupno.
- (5) Mediator glede spora, ki je ali je bil predmet postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih, ne sme zastopati strank ali jim svetovati kot odvetnik ali na kak drug način v sodnem, arbitražnem ali drugem postopku.

IZKLJUČITEV ODGOVORNOSTI

13. člen

Odgovornost mediatorja, generalnega sekretarja, namestnika generalnega sekretarja, predsedstva in njegovih članov ter Avstrijske gospodarske zbornice in njenih uslužbencev za katero koli ravnanje ali opustitev v zvezi s postopkom po Dunajskih mediacijskih pravilih je izključena, razen če so bila ta ravnanja ali opustitve storjene namenoma ali iz hude malomarnosti.

PREHODNA DOLOČBA

14. člen

Ta različica Dunajskih mediacijskih pravil, ki začne veljati 1. 7. 2021, velja za vse postopke, ki so bili uvedeni po 30. 6. 2021.

III. DEL

PRILOGE

K ARBITRAŽNIM IN MEDIACIJSKIM PRAVILOM VIAC-A¹

¹ Priloge 1-6 so sestavni del Arbitražnih pravil VIAC-a in Mediacijskih pravil VIAC-a.

PRILOGA 1

VZORČNE KLAVZULE

ARBITRAŽNA KLAVZULA

Če želijo stranke podvreči svoje spore arbitražnemu postopku po Dunajskih pravilih, lahko sklenejo arbitražno klavzulo v naslednji obliki:

O vseh sporih ali zahtevkih, ki izhajajo iz te pogodbe ali so z njo v zvezi, vključno s spori o njeni veljavnosti, kršitvi, razvezi ali ničnosti, po Arbitražnih pravilih (Dunajskih pravilih) Mednarodne arbitražne institucije Avstrijske gospodarske zbornice (VIAC) dokončno odločajo eden ali trije arbitri, imenovani skladno s temi pravili.

Stranke se lahko v arbitražni klavzuli dogovorijo tudi o naslednjem:

- (1) število arbitražnih sodnikov (eden ali trije) (17. čl. Dunajskih pravil);
- (2) jezik(-i), ki naj se uporabi(-jo) v arbitražnem postopku (26. čl. Dunajskih pravil);
- (3) materialno pravo, ki ga je treba uporabiti za pogodbeno razmerje, materialno pravo, ki ga je treba uporabiti za arbitražni sporazum (27. čl. Dunajskih pravil) in pravila, ki jih je treba uporabiti za postopek (28. čl. Dunajskih pravil);
- (4) možnost uporabe pospešenega postopka (45. čl. Dunajskih pravil);
- (5) oblikovanje določbe o molčečnosti za arbitre (2. odst. 16. čl. Dunajskih pravil) ter njena razširitev na stranke, zastopnike in izvedence.
- (6) Če želijo stranke izvesti **arbitražno-mediacijsko-arbitražni postopek**, je smiselni naslednji dodatek k vzorčni arbitražni klavzuli VIAC-a:

Stranke se nadalje dogovorijo, da po uvedbi arbitražnega postopka razpravljajo o izvedbi postopka po mediacijskem pravilniku (Dunajska mediacijska pravila) Mednarodne arbitražne institucije Avstrijske gospodarske zbornice (VIAC). Poravnave, ki se dosežejo v tem postopku, se posredujejo arbitraži, ki je bila imenovana v arbitražnem postopku. Arbitraža lahko o vsebini poravnave izda arbitražno odločbo z dogovorjenim besedilom (1. odst. 37. čl. Dunajskih pravil).

MEDIACIJSKE KLAVZULE

Če hočejo stranke podvreči svoje spore mediacijskemu postopku ali drugemu postopku po Dunajskih mediacijskih pravilih, lahko sklanejo mediacijsko klavzulo v naslednji obliki:

Klavzula 1: Opcijski mediacijski postopek

Stranke se glede vseh sporov ali zahtevkov, ki izhajajo iz te pogodbe ali so z njo v zvezi, vključno s spori o njeni veljavnosti, kršitvi, razvezi ali ničnosti, dogovorijo, da bodo razpravljale o izvedbi postopka po Mediacijskih pravilih („Dunajskih mediacijskih pravilih“) Mednarodne arbitražne institucije Avstrijske gospodarske zbornice (VIAC).

Klavzula 2: Obvezen mediacijski postopek z (naknadno dogovorjenim) arbitražnim postopkom

Glede vseh sporov ali zahtevkov, ki izhajajo iz te pogodbe ali so z njo v zvezi, vključno s spori o njeni veljavnosti, kršenju, razvezi ali ničnosti, se najprej izpelje postopek po Mediacijskih pravilih („Dunajskih mediacijskih pravilih“) Mednarodne arbitražne institucije Avstrijske gospodarske zbornice (VIAC).

Če se v roku [60]¹ dni od uvedbe postopka po Dunajskih mediacijskih pravilih spori ne razrešijo sporazumno ali se zahtevki ne razjasnijo, o njih po Arbitražnih pravilih („Dunajskih pravilih“) dokončno odločijo eden ali trije arbitri, imenovani v skladu s temi pravili.¹

Klavzula 3: Ad hoc mediacijski postopek

Glede pričujočega spora se stranke dogovorijo, da bodo izvedle postopek po Mediacijskih pravilih („Dunajskih mediacijskih pravilih“) Mednarodne arbitražne institucije Avstrijske gospodarske zbornice (VIAC). Postopek se uvede z vložitvijo skupnega predloga. Stranke nosijo vpisno takso po enakih delih.

Stranke se lahko v mediacijski klavzuli dogovorijo tudi o naslednjem:

- (1)** število mediatorjev ali drugih tretjih oseb, s katerimi soglašajo vse stranke (npr. eden ali dva);
- (2)** jezik(-i), ki naj se uporabi(-jo) v mediacijskem postopku (6. čl. Dunajskih mediacijskih pravil);
- (3)** materialno pravo, ki ga je treba uporabiti uporabiti za pogodbeno razmerje, materialno pravo, ki ga je treba uporabiti za mediacijski sporazum (3. odst. 1. čl. Dunajskih mediacijskih pravil) in pravila, ki jih je treba uporabiti za postopek (3. odst. 1. čl. Dunajskih mediacijskih pravil);
- (4)** dopustnost vzporednih postopkov (10. čl. Dunajskih mediacijskih pravil);

¹ ali drugem roku, o katerem se stranke pisno dogovorijo.

² gl. možne dopolnilne dogovore k arbitražni klavzuli.

(5) prekinitev zastaralnega roka ali odpoved ugovoru zastaranja za določen čas.

VZORČNA KLAUZULA ZA VIAC KOT ORGAN ZA IMENOVANJA

Priporočljivo je, da stranke, ki bi se želele dogovoriti o VIAC-u kot organu za imenovanja skladno s prilogo 4, vključijo naslednje besedilo v svojo arbitražno / mediacijsko klavzulo:

Mednarodna arbitražna institucija Avstrijske gospodarske zbornice (VIAC) naj deluje kot organ za imenovanje skladno s prilogo 4 arbitražnih in mediacijskih pravil VIAC-a.

VZORČNA KLAUZULA ZA VIAC KOT UPRAVLJALSKI ORGAN

Priporočljivo je, da stranke, ki bi se želele dogovoriti o VIAC-u kot upravljalsem organu skladno s prilogo 5, vključijo naslednje besedilo v svojo arbitražno / mediacijsko klavzulo:

Mednarodna arbitražna institucija Avstrijske gospodarske zbornice (VIAC) naj deluje kot upravljalški organ skladno s prilogo 5 arbitražnih in mediacijskih pravil VIAC-a.

VZORČNA ARBITRAŽNA KLAUZULA ZA DEDNOPRAVNE SPORE

Če želi zapustnik podvreči dednopravni spor arbitražnemu postopku po Dunajskih pravilih skladno s prilogo 6, lahko zapustnik v razpolaganju za primer smrti / dednopravni pogodbi / oporoki / poslednjevoljnem razpolaganju vključi arbitražno klavzulo v naslednji obliki:

O vseh sporih ali zahtevkih, ki nastanejo iz ali v zvezi z [zapuščino / pričujočim razpolaganjem za primer smrti / pričujočo dednopravno pogodbo / pričujočo oporoko / pričujočim poslednjevoljnim razpolaganjem] zapustnika [zapustnikov priimek, ime, rojstni datum, državljanstvo, naslov zapustnika], vključno s spori o dedni pravici, obstoju volil, vsebino in veljavnostjo [razpolaganja za primer smrti / dednopravne pogodbe / oporoke / poslednjevoljnega razpolaganja] po Arbitražnih pravilih (Dunajskih pravilih) Mednarodne arbitražne institucije Avstrijske gospodarske zbornice (VIAC) ob uporabi priloge 6 za dednopravne spore dokončno odloči eden ali trije arbitri, imenovani skladno s temi pravili.

Zapustnik lahko v arbitražno klavzulo vključi tudi naslednje:

- (1) število arbitrov (eden ali trije) (17. čl. v različici priloge 6 Dunajskih pravil);
- (2) sedež arbitraže (25. čl. v različici priloge 6 Dunajskih pravil);
- (3) jezik(-i), ki naj se uporabi(-jo) v arbitražnem postopku (26. čl. v različici priloge 6 Dunajskih pravil);

(4) pravo, ki ga je treba uporabiti za dednopravne spore in materialno pravo, ki ga je treba uporabiti za arbitražni dogovor (po 1. odst. 27. čl. v različici priloge 6 Dunajskih pravil je treba uporabiti pravo, ki se po kolizijskem pravu uporablja v kraju zapustnikovega običajnega prebivališča v trenutku njegove smrti ali ki ga je kasneje mogoče izbrati);

(5) oblikovanje določbe o molčečnosti za arbitre (2. odst. 16. čl. Dunajskih pravil) ter njena razširitev na stranke, pooblaščenca in izvedence.

PRILOGA 2

POSLOVNIK PREDSEDSTVA¹

- (1) Seje predsedstva sklicuje predsednik, vodi pa jih on ali eden od podpredsednikov.
- (2) Predsedstvo je sklepčno, če je navzoča več kot tretjina njegovih članov. Kot navzočnost velja tudi udeležba prek telefonske ali videokonference ter preko svetovnega spleta.
- (3) Predsedstvo odloča z navadno večino navzočih članov z glasovalno pravico. Pri enakem številu glasov je odločilen glas vodje seje.
- (4) Če so tudi podpredsedniki zadržani, opravlja naloge predsednika najstarejši član predsedstva po stažu. V nasprotnem primeru mora prednostno opravljati te naloge tisti podpredsednik, ki je najdlje član predsedstva.
- (5) Člani predsedstva pri razpravah in odločitvah o zadevah postopka, ki ga upravlja VIAC in pri katerem so ali so bili udeleženi v kakršni koli funkciji, ne smejo biti niti navzoči niti sodelovati. Sklepčnost predsedstva s tem ni okrnjena.
- (6) Dopustni so sklepi, sprejeti na korespondenčen način. V tem primeru posreduje predsednik članom pisni predlog sklepa in postavi rok za pisno oddajo glasu. Smiselno je treba uporabiti 2. in 3. čl. te priloge. Vsak član pa ima pravico, da zahteva sejo o predlogu sklepa.
- (7) Predsedstvo ni dolžno utemeljevati svojih odločitev.

¹ Stanje na dan 1. 7. 2021.

PRILOGA 3

STROŠKOVNA TABELA¹

Vpisna taksa²

Vrednost spora v evrih		Tarifa v evrih
od	do	
	25.000	500
25.001	75.000	1.000
nad 75.000		1.500

Administrativni stroški³

Vrednost spora v evrih		Tarifa v evrih	
od	do		
	25.000	500	
25.001	75.000	1.000	
75.001	100.000	1.500	
100.001	200.000	3.250 + 1,875 % od	100.000 p.z. ⁴
200.001	500.000	5.125 + 1,250 % od	200.000 p.z.
500.001	1.000.000	9.125 + 0,875 % od	500.000 p.z.
1.000.001	2.000.000	13.500 + 0,500 % od	1.000.000 p.z.
2.000.001	15.000.000	18.500 + 0,150 % od	2.000.000 p.z.
15.000.001	40.000.000	38.000 + 0,058 % od	15.000.000 p.z.
nad 40.000.000		52.500 + 0,045 % od skupaj največ 75.000 (52.500 + 22.500)	40.000.000 p.z.

¹ Glej kalkulator stroškov na spletni strani VIAC-a (<https://www.viac.eu/en/arbitration/cost-calculator>).

² Glej 10. čl. Dunajskih pravil; 4. čl. Dunajskih mediacijskih pravil.

³ Glej 2. in 4. odst. 44. čl. Dunajskih pravil; 5. odst. 8. čl. Dunajskih mediacijskih pravil.

⁴ p.z. = presežnega zneska.

Honorarji za arbitre posameznike⁵

Vrednost spora v evrih		Tarifa v evrih	
od	do		
	100.000	6 %, najmanj 3.000	
100.001	200.000	6.000 +3,00 % od	100.000 p.z. ⁶
200.001	500.000	9.000 +3,10 % od	200.000 p.z.
500.001	1.000.000	18.300 +2,30 % od	500.000 p.z.
1.000.001	2.000.000	29.800 +1,10 % od	1.000.000 p.z.
2.000.001	5.000.000	40.800 +0,66 % od	2.000.000 p.z.
5.000.001	10.000.000	60.600 +0,45 % od	5.000.000 p.z.
10.000.001	20.000.000	83.100 +0,21 % od	10.000.000 p.z.
20.000.001	100.000.000	104.100 +0,088 % od	20.000.000 p.z.
100.000.001	500.000.000	174.500 +0,031 % od	100.000.000 p.z.
nad 500.000.000		298.500 +0,01 % od	500.000.000 p.z.

⁵ Glej zlasti 2., 4., 8. odst. 44. čl. Dunajskih pravil.

⁶ p.z. = presežnega zneska.

PRILOGA 4

VIAC KOT ORGAN ZA IMENOVANJA

VIAC se v ad hoc postopkih lahko določi kot organ za imenovanja.

VIAC KOT ORGAN ZA IMENOVANJA

1. člen

- (1) VIAC se s pogodbo, zakonom, sporazumom, dogovorom strank ali s strani generalnega sekretarja Stalnega arbitražnega sodišča v Haagu lahko določi kot organ za imenovanja skladno s to prilogo 4.
- (2) VIAC ponuja naslednje storitve kot organ za imenovanja:
 - 2.1. imenovanje arbitrov ali drugih tretjih oseb, s katerimi soglašajo vse stranke;
 - 2.2. nadomestno imenovanje arbitrov arbitražnih ali drugih tretjih oseb, s katerimi soglašajo vse stranke;
 - 2.3. imenovanje izvedencev;
 - 2.4. odločanje o predlogih za izločitev arbitrov;
 - 2.5. podpora pri določanju honorarjev in izdatkov arbitrov in drugih tretjih oseb, s katerimi soglašajo vse stranke, in njihovo preverjanje;
 - 2.6. svetovanje glede predujmov za stroške.
- (3) Če se stranke niso dogovorile drugače, sledi VIAC pri imenovanju arbitrov postopku po določbah 16. do 18. čl. Dunajskih pravil ter pri imenovanju druge tretje osebe, s katero soglašajo vse stranke, postopku po 7. čl. Dunajskih mediacijskih pravil.
- (4) Če se predlaga odločitev o izločitvi arbitra, sledi VIAC, če se stranke niso dogovorile drugače, izločitvenemu postopku po 20. in nasl. čl. Dunajskih pravil.

PREDLOG

2. člen

- (1) Predlog je treba vložiti pri VIAC-u skladno z 12. čl. Dunajskih pravil in mora biti oblikovan, kot sledi:
 - 1.1. pisno v enem od korespondenčnih jezikov VIAC (angleščina ali nemščina);
 - 1.2. opremljen z datumom;

1.3. podpisan s strani predlagajoče(-ih) stranke(-0) ali pooblaščenca(-ev) za ta namen. Če ga podpiše pooblaščenec, je treba priložiti dokazilo o pooblastitvi, kot na primer odvetniško pooblastilo ali mandatno pogodbo.

(2) Predlog mora vsebovati naslednje podatke:

2.1. opis zaprosene(-ih) storitve(-ev) po 2. odst. 1. čl.;

2.2. opis spora, ki predstavlja podlago;

2.3. izvod tožbe ali pisanja, s katerim se uvede postopek, morebitne odgovore na tožbo ali druga stališča druge(-ih) stranke(-0) ter vse nadaljnje relevantne vloge ali pisanja strank;

2.4. klavzulo o reševanju sporov in dogovor, ki določa VIAC kot organ za imenovanja;

2.5. celotno ime strank in pooblaščenec z naslovi, vključno z elektronskimi naslovi, in kontaktnimi podatki ter podatek o narodnosti strank;

2.6. ime in narodnost že imenovanega(-ih) arbitra (-ov) / tretjih oseb, s katerimi soglašajo vse stranke / izvedencev; podatke o načinu imenovanja in vse izjave, ki so jih ti podali;

2.7. jezik(-e) postopka.

STROŠKI

3. člen

(1) Če je vložen predlog, da naj VIAC deluje kot organ imenovanja v skladu s to prilogo, mora(-jo) stranka(-e), ki vlaga(-jo) predlog, plačati nepovratno pristojbino v višini EUR 3.000 na predlog. Predlog se obravnava šele po popolnem plačilu.

(2) V izjemnih primerih lahko VIAC odstopa od zneskov, navedenih v 1. odst. tega člena.

IZKLJUČITEV ODGOVORNOSTI

4. člen

Odgovornost arbitra, druge tretje osebe, s katero soglašajo vse stranke, tajnika arbitraže, generalnega sekretarja, namestnika generalnega sekretarja, predsedstva in njegovih članov ter Avstrijske gospodarske zbornice in njenih uslužbencev za katero koli dejanje ali opustitev v zvezi z arbitražnim postopkom je izključena, razen če so bila ta ravnanja ali opustitve storjene namenoma ali iz hude malomarnosti.

PRILOGA 5

VIAC KOT UPRAVLJALSKI ORGAN

VIAC se v ad hoc postopkih lahko določi kot upravljalški organ.

VIAC KOT UPRAVLJALSKI ORGAN

1. člen

(1) VIAC začne delovati kot upravljalški organ po tej prilogi 5, če so se stranke v arbitražnem postopku po pravilih UNCITRAL-a ali v drugih ad hoc arbitražnih postopkih dogovorile, naj VIAC upravlja postopek.

(2) VIAC kot upravljalški organ ponuja naslednje storitve:

2.1. organizacijske storitve, vključno z

- i. vodenjem spisov;
- ii. podporo pri korespondenci z možnostjo pridobitve dostopa do platforme VIAC-a („portal VIAC-a“);
- iii. ukrepi za sestanke in pogajanja:
 - podporo pri določanju datuma, časa in kraja sestankov in obravnava;
 - zagotavljanjem prostorov za obravnave v prostorih Avstrijske gospodarske zbornice, vključno s tehnično opremo in logistično podporo;
 - organizacijo kosil in storitev cateringa;
 - podporo pri nadaljnji logistični izvedbi, npr. pri izbiri in naročanju zapisnikarjev in tolmačev;
 - podporo pri pridobivanju vizumov za vstop v državo, če so potrebni;
- iv. storitvami v zvezi z arhiviranjem spisov, vključno z arbitražnimi odločbami.

2.2. upravljanje s stroški, vključno s shranjevanjem predujmov za stroške postopka in opravljanjem plačil arbitrom in drugim izvajalcem storitev.

2.3. storitvami kot organ za imenovanja po 1. čl. priloge 4.

PREDLOG

2. člen

- (1) Predlog je treba vložiti pri VIAC-u po 12. čl. Dunajskih pravil in mora biti oblikovan, kot sledi:
- 1.1. pisno v enem od korespondenčnih jezikov VIAC-a (angleščina ali nemščina);
 - 1.2. opremljen z datumom;
 - 1.3. podpisan s strani predlagajoče(-ih) stranke(-0) ali pooblaščenca(-ev) za ta namen. Če ga podpiše pooblaščenec, je treba priložiti dokazilo o pooblastitvi, kot na primer odvetniško pooblastilo ali mandatno pogodbo.
- (2) Generalni sekretar lahko v odvisnosti od zaprošene storitve zahteva nadaljnje informacije.

STROŠKI

3. člen

- (1) Če je vložen predlog, da naj VIAC deluje kot upravljalški organ po 1. čl. te priloge, mora(-jo) predlagatelj(-i) plačati pristojbino v višini, določeni v prilogi 3, brez stroškov. Pristojbina se ne vrne in se ne vračuna v predujem za stroške stranke, ki jo plača. Predlog se obravnava šele po popolnem plačilu.
- (2) V odvisnosti od zaprošene storitev zapadejo naslednje upravljalške pristojbine:
- 2.1 Za vse upravljalške storitve zaračunava VIAC svoje standardne upravljalške pristojbine po prilogi 3, odvisno od višine vrednosti spora. Vrednost spora se izračuna glede na vrsto spora na podlagi stroškovnih pravil Dunajskih pravil ali Dunajskih mediacijskih pravil.
 - 2.2 Za posamezne upravljalške storitve se upravljalške pristojbine ustrezno zmanjšajo.
 - 2.3 Storitve VIAC kot upravljalškega organa se načelno lahko razdelijo v tri kategorije, pri čemer za vsako nastane tretjina standardnih upravljalških pristojbin po prilogi 3, odvisno od višine vrednosti spora:
 - i. organizacijske storitve po odst. 2.1 prvega čl. te priloge 5;
 - ii. storitve kot upravljalca stroškov po odst. 2.2 prvega čl. te priloge 5;
 - iii. storitve kot organ za imenovanja po 2. odst. prvega čl. priloge 4.
 - 2.4 Najmanjša upravljalška pristojbina znaša v vsakem primeru EUR 3.000.
- (3) Predujem za upravljalške pristojbine je treba plačati v polni višini, preden VIAC začne izvajati vsakokratne storitve.

(4) Vsi predujmi za stroške so podvrženi določbi o predujmih za stroške po Dunajskih pravilih (42. čl.) ali, če so zaprosene storitve v postopkih po drugih alternativnih metodah reševanja sporov, ustreznih določbi v Dunajskih mediacijskih pravilih (8. čl.). VIAC lahko uporabi predujme za stroške kadar koli med postopkom ali po njem, da pokrije stroške postopka. Zneski se izplačajo samo po odredbi arbitraže ali, če gre za postopke po drugih alternativnih metodah reševanja sporov, po nalogu druge tretje osebe, s katero soglašajo vse stranke.

(5) V izjemnih primerih lahko VIAC odstopa od zneskov, navedenih v 2. odst. tega člena.

IZKLJUČITEV ODGOVORNOSTI

4. člen

Odgovornost arbitra, druge tretje osebe, s katero soglašajo vse stranke, tajnika arbitraže, generalnega sekretarja, namestnika generalnega sekretarja, predsedstva in njegovih članov ter Avstrijske gospodarske zbornice in njenih uslužbencev za katero koli dejanje ali opustitev v zvezi z arbitražnim postopkom je izključena, razen če so bila ta ravnanja ali opustitve storjene namenoma ali iz hude malomarnosti.

PRILOGA 6

DOPOLNILNA PRAVILA ZA DEDNOPRAVNE SPORE

Dopolnilna pravila za dednopravne spore, določena v prilogi 6, je treba uporabiti, kadar so se stranke tako sporazumele ali pa je zapustnik to predvidel z razpolaganjem za primer smrti, vključno z dednopravno pogodbo, ali z drugim pravnim poslom, ki ne temelji na dogovoru strank.

VIAC IN UPORABLJIVA VERZIJA DUNAJSKIH PRAVIL

1. člen

1. odstavek 1. čl. Dunajskih pravil se dopolni z naslednjim vstavkom:

(1) Vienna International Arbitral Centre („VIAC“) je Stalna mednarodna arbitražna institucija Avstrijske gospodarske zbornice.¹ VIAC upravlja domače in mednarodne arbitražne postopke in postopke z drugimi alternativnimi metodami reševanja sporov, če so se stranke dogovorile za VIAC-ova arbitražna pravila („Dunajska pravila“) ali za VIAC-ova mediacijska pravila („Dunajska mediacijska pravila“), VIAC-ova arbitražna pravila za investicijske postopke („Dunajska pravila za investicijske postopke“) ali če je bilo na drug način dogovorjeno ali predvideno, da VIAC deluje kot upravljalni organ. **To vključuje tudi tiste primere, v katerih je upravljanje s strani VIAC-a predvidel zapustnik z razpolaganjem za primer smrti, vključno z dednopravno pogodbo ali z drugim pravnim poslom, ki ne temelji na dogovoru strank.**

2. odstavek 1. čl. Dunajskih pravil se nadomesti z naslednjim vstavkom:

(2) V dednopravnih sporih se uporabijo Dunajska pravila v verziji, ki je veljavna ob uvedbi arbitražnega postopka (1. odst. 7. čl.), če ni bilo drugače dogovorjeno ali določeno za primer smrti.

ZDRUŽITEV ARBITRAŽNIH POSTOPKOV

15. člen

1. odst. 15. čl. Dunajskih pravil se nadomesti z naslednjim 1. odstavkom in dopolni s 3. odstavkom:

(1) Združitev dveh ali več arbitražnih postopkov o dednopravnih sporih se na zahtevo ene od strank lahko dopusti, če:

1.1 stranke soglašajo z združitvijo ali

¹ Skladno z 2. odst. 139. paragrafa Zakona o gospodarski zbornici iz 1998, Zv. ur. l. št. 103/1998 v verziji Zv. ur. l. št. 27/2021.

1.2 je(so) bil(-i) nominiran(-) ali imenovan(-i) isti arbiter(-i) ali

1.3 so zahtevki pravno ali dejansko povezani in so stranke arbitražnih postopkov vsaj deloma iste

in je sedež arbitraže enak.

(2) Nespremenjeno.

(3) (novo) Če je zahteva za združitev vložena pred potrditvijo nominacije ali imenovanjem arbitra in jo predsedstvo odobri, se oblikovanje arbitraže ravna po 18. čl. Po tem trenutku se arbitražni postopki združujejo v najprej začeti arbitražni postopek, če se stranke ne sporazumejo drugače. V tem primeru lahko predsedstvo že izvedena imenovanja prekliche in odredi ponovno oblikovanje arbitraže v smislu 18. člena.

ARBITRAŽA – SPLOŠNA DOLOČILA

16. člen

1. odstavek 16. člena Dunajskih pravil *se dopolni z naslednjimi vstavki*:

(1) Stranke **ali zapustnik** so svobodni pri določanju oseb, ki jih želijo nominirati za arbitre. Arbiter je lahko vsaka poslovno sposobna oseba, če se stranke niso dogovorile, da mora imeti posebne dodatne kvalifikacije **ali jih je zapustnik določil za primer smrti**. Arbitri so v pogodbenem razmerju s strankami in morajo opraviti svoje storitve strankam.

OBLIKOVANJE ARBITRAŽE

17. člen

1. in 2. odstavek 17. člena Dunajskih pravil *se dopolnita z naslednjimi vstavki*:

(1) Stranke **ali zapustnik** se lahko prosto dogovorijo **ali določijo za primer smrti**, da arbitražni postopek vodi en arbiter posameznik ali arbitražni senat, ki ga sestavljajo trije arbitri. Stranke **ali zapustnik** se nadalje lahko tudi prosto dogovorijo **ali določijo za primer smrti** o načinu imenovanja arbitrov. Če dogovora **ali določila za primer smrti** ni, se uporabijo pravila, ki so določena v določbah 2. do 6. odstavka.

(2) Če dogovor **ali določilo za primer smrti** o številu arbitrov ne obstaja, odloči predsedstvo, ali bo o sporu odločal arbiter posameznik ali arbitražni senat, ki ga sestavljajo trije arbitri. Pri tem predsedstvo upošteva zlasti zahtevnost primera, višino vrednosti spora in interes strank za hitro in stroškovno ugodno odločitev.

SEDEŽ ARBITRAŽE

25. člen

1. odstavek 17. člena Dunajskih pravil *se dopolni z naslednjimi vstavki*:

(1) Stranke **ali zapustnik** lahko prosto določijo sedež arbitraže. Če se stranke niso ali se ne dogovorijo drugače **ali ni bilo drugače določeno za primer smrti**, je sedež arbitraže Dunaj.

JEZIK POSTOPKA

26. člen

26. člen Dunajskih pravil *se dopolni z naslednjimi vstavki:*

Če se stranke niso sporazumele **ali ni bilo razpolaganja za primer smrti**, mora arbitraža takoj po predaji primera določiti jezik(-e) postopka ob upoštevanju vseh okoliščin, vključno z jezikom pogodbe **ali razpolaganja za primer smrti**.

MERODAJNO MATERIALNO PRAVO, ODLOČANJE PO PRAVIČNOSTI

27. člen

1. in 2. odstavek 27. člena Dunajskih pravil *se nadomestita z naslednjim 1. odstavkom:*

(1) Pri dednopravnih sporih se uporablja pravo, ki se po kolizijskem pravu v kraju običajnega prebivališča zapustnika uporablja v trenutku njegove smrti ali se ga lahko potem izbere.

(2) Odpade.

VIAC—Vienna International Arbitral Centre
Avstrijske gospodarske zbornice

Wiedner Hauptstrasse 63, 1045 Dunaj, Avstrija

T +43 (0)5 90 900 4398

F +43 (0)5 90 900 216

E office@viac.eu

www.viac.eu
